

Bratislava 8. marec 2021

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody, biodiverzity a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa 54 ods. 2 písm. d) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vydáva na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa jednotlivých ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

STANOVISKO

číslo: 2808/2021-1.7/dh, 10458/2021-int.

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

2. Identifikačné číslo

42181810

3. Adresa sídla

Námestie Ľudovíta Štúra 1
812 35 Bratislava

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Mgr. Katarína Butkovská
generálna riaditeľka sekcie ochrany prírody, biodiverzity a odpadového hospodárstva
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025

2. Charakter

„Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025“ je strategický dokument s celoštátnym dosahom (ďalej len „strategický dokument“), ktorý určuje smerovanie odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na vytýčené obdobie. Odráža vnútroštátnu politiku odpadového hospodárstva a vzťahuje sa na celé územie Slovenskej republiky.

Záväzná časť strategického dokumentu v zmysle § 9 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov obsahuje cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi a množstvami odpadov (prúdy odpadov), polychlórovanými bifenylymi a kontaminovanými zariadeniami v určenom čase a opatrenia na znižovanie množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov.

Ciele zamerané na znižovanie množstva odpadov z obalov, množstva polychlórovaných bifenylov a kontaminovaných zariadení a opatrenia na ich dosiahnutie sa musia uviesť v samostatnej časti programu Slovenskej republiky.

Smerná časť strategického dokumentu obsahuje okrem iného aj návrhy na vybudovanie zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov nadregionálneho významu.

Strategický dokument je v poradí šiestym národným programom ustanovujúcim základné požiadavky, ciele a opatrenia zamerané na oblasť odpadového hospodárstva. Vychádza z vyhodnotenia predchádzajúceho „Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 – 2020“ a z analýzy súčasného stavu a potrieb odpadového hospodárstva Slovenskej republiky.

3. Hlavné ciele

Strategickým cieľom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky do roku 2025 je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie. Hlavným cieľom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky pre obdobie na roky 2021 – 2025 je odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním najmä pre komunálne odpady, zvyšovanie recyklácie spoločne so zlepšovaním triedeného zberu a zavádzanie a zvyšovanie opätovného použitia.

Ciele a opatrenia v Záväznej časti strategického dokumentu sú v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva podľa § 6 ods. 1 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a článku 4 (1) Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc zamerané na:

1. predchádzanie vzniku odpadu;
2. príprava na opätovné použitie;
3. recyklácia;

4. iné zhodnocovanie, napr. energetické zhodnocovanie;
5. zneškodňovanie.

Strategický dokument sa vydáva na obdobie piatich rokov, t. j. na roky 2021 - 2025 a jeho účelom je zabezpečiť plnenie opatrení vyplývajúcich zo smerníc Európskej únie pre oblasť odpadov:

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc;
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov;
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/31/ES o skládkach odpadov;
- Smernica Rady 96/59/ES zo 16. septembra 1996 o zneškodnení polychlórovaných bifenylov a polychlórovaných terfenylov;
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/53/ES o vozidlách po dobe životnosti;
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/66/ES o batériách a akumulátoroch a použitých batériách a akumulátoroch;
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/19/EÚ o odpade z elektrických a elektronických zariadení;
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2019/904 o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Obsah strategického dokumentu zodpovedá požiadavkám vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov.

Strategický dokument v rozsahu 165 strán je rozčlenený do 5 hlavných kapitol:

1. Základné údaje.
2. Charakteristika aktuálneho stavu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky.
3. Vyhodnotenie predchádzajúceho „Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 – 2020“.
4. Záväzná časť.
5. Smerná časť.

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky do roku 2025 je odklonenie od zneškodňovania odpadov skládkovaním, najmä pre komunálne odpady. Hlavný cieľ definuje Záväzná časť strategického dokumentu súčasne s čiastkovými cieľmi zameranými na jednotlivé skupiny a prúdy odpadov, ktoré je potrebné splniť. K jednotlivým zadefinovaným cieľom sú určené opatrenia na zabezpečenie splnenia daného cieľa a indikátory, ktoré umožnia sledovanie plnenia stanovených cieľov.

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Súvisiace strategické dokumenty na medzinárodnej úrovni sú najmä:

- Stratégia obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov.
- Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025.

- Národný realizačný plán Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach (POPs).
- Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030.
- Strategické dokumenty pre finančnú podporu aktivít v oblasti životného prostredia zo zdrojov Európskej únie – aktuálne pripravované na obdobie rokov 2021 -2027.
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030.
- Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050.
- Stratégia hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030.
- 1. akčný plán pre realizáciu opatrení vyplývajúcich zo Stratégie hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030.
- Národné priority implementácie Agendy 2030.

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

Postup posudzovania návrhov strategických dokumentov upravuje druhá časť zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). Zákon zohľadňuje požiadavky Smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (tzv. smernica SEA).

Cieľom procesu posudzovania strategického dokumentu bolo zahrnúť výsledky posudzovania dopadov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie ľudí do schvaľujúceho procesu na úrovni štátu, so zohľadnením stanovísk dotknutých orgánov, organizácií a verejnosti.

Podľa § 17 ods. 2 zákona posudzovanie vplyvov strategických dokumentov s celoštátnym dosahom zabezpečuje rezortný orgán, ktorým je Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody, biodiverzity a odpadového hospodárstva, odbor environmentálnych rizík, biologickej bezpečnosti a odpadového hospodárstva (ďalej len „obstarávateľ“) v spolupráci s príslušným orgánom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekciou ochrany prírody, biodiverzity a odpadového hospodárstva, odborom posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“).

Podľa § 3 písm. 1 zákona obstarávateľ v rámci posudzovania vplyvov strategických dokumentov s celoštátnym dosahom orgánom, ktorý predkladá návrh takéhoto strategického dokumentu na rokovanie vlády Slovenskej republiky.

Oznámenie o strategickom dokumente (ďalej len „oznámenie“) vypracoval rezortný orgán, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie podľa § 5 ods. 5 a prílohy č. 2 zákona. Oznámenie bolo podľa § 17 ods. 3 zákona doručené na Ministerstvo životného prostredia, sekciu environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie a zverejnené na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/program-odpadoveho-hospodarstva-slovenskej-republiky-na-roky-2021-2025> podľa § 6 ods. 1 a v súvislosti § 17 ods. 3 zákona bolo zverejnené aj v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom, denník SME dňa 28. 02. 2020. Stanoviská verejnosti a zainteresovaných subjektov k oznámeniu bolo možné doručiť

v zmysle § 6 ods. 6 zákona. Podľa § 63 zákona bolo možné uskutočniť počas celého procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu v jeho sídle, v pracovných dňoch počas úradných hodín (termín konzultácie si odporúčať dohodnúť vopred telefonicky alebo e-mailom).

V lehote stanovenej na doručenie stanovísk bolo k oznámeniu doručené 1 stanovisko.

Rozsah hodnotenia strategického dokumentu (ďalej len „rozsah hodnotenia“) určil v zmysle § 17 ods. 5 zákona rezortný orgán, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia, sekciou environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odborom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 8 zákona listom č. 5228/2020-1.8, 6271/2020-1.7/dh, zo dňa 01. 04. 2020. Rozsah hodnotenia bol zverejnený na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/program-odpadoveho-hospodarstva-slovenskej-republiky-na-roky-2021-2025> a zároveň v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom dňa 01. 04. 2020. Verejnosť a dotknuté subjekty mohli zaslať svoje pripomienky k určenému rozsahu hodnotenia strategického dokumentu podľa § 8 ods. 8 zákona do 10 dní od jeho zverejnenia.

K rozsahu hodnotenia bolo doručených šesť stanovísk.

Správa o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie (ďalej len „správa o hodnotení“) a návrh strategického dokumentu boli na Ministerstvo životného prostredia, sekciu environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie odovzdané spolu so stanoviskami dňa 22. 12. 2020. Ministerstvo životného prostredia, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie zverejnilo úplné znenie návrhu strategického dokumentu a správu o hodnotení na svojom webovom sídle, na adrese <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/program-odpadoveho-hospodarstva-slovenskej-republiky-na-roky-2021-2025> dňa 23. 12. 2020. Rezortný orgán, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie zverejnil informáciu o ich vypracovaní v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom v denníku SME dňa 23. 12. 2020 podľa § 17 ods. 7 zákona. Stanoviská k správe o hodnotení bolo možné predkladať najneskôr do 21 dní od jej zverejnenia na adresu obstarávateľa.

K správe o hodnotení bolo doručených celkovo 13 stanovísk z ktorých 1 stanovisko bolo doručené po uplynutí lehoty.

Podľa § 11 ods. 4 a 5 a § 17 ods. 9 a 10 zákona rezortný orgán, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie zabezpečí v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia, sekciou environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odborom posudzovania vplyvov na životné prostredie **verejné prerokovanie** strategického dokumentu (ďalej len „verejné prerokovanie“). Termín a miesto verejného prerokovania oznámilo Ministerstvo životného prostredia, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie na svojom webovom sídle, na adrese <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/program->

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie zabezpečil zverejnenie termínu a miesta verejného prerokovania v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom v denníku SME dňa 23. 12. 2020.

Verejné prerokovanie sa uskutočnilo dňa 13. 01. 2021 o 09:00 hod. vo veľkej sále Dionýza Štúra na 1. poschodí, v budove Geofondu (ŠGÚDŠ), Mlynská dolina 1, 817 04 Bratislava a elektronicky prostredníctvom aplikácie Microsoft Teams.

Priebeh verejného prerokovania je zachytený v Zázname z verejného prerokovania spolu s prezenčnou listinou.

Konzultácie v zmysle § 63 zákona bolo možné uskutočniť počas celého procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v pracovných dňoch počas úradných hodín.

Počas procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie sa konali konzultácie dvakrát. Prvé konzultácie prebehli so zástupcami Únie spracovateľov zmesných plastových odpadov za účasti štátneho tajomníka Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, generálneho riaditeľa sekcie environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, riaditeľa odboru odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie a tiež zamestnancov tohto odboru. Druhýkrát sa konali konzultácie so zástupcom občianskeho združenia Priatel'ia Zeme - SPZ za účasti riaditeľa odboru odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie a tiež zamestnanca tohto odboru. Počas týchto konzultácií boli diskutované pripomienky, ktoré boli vznesené v rámci verejného prerokovania Úniou spracovateľov zmesných plastových odpadov a občianskym združením Priatel'ia Zeme - SPZ. V rámci konzultácií sa pripomienky objasnili aj s odôvodnením, prečo boli uplatnené.

Odborný posudok a jeho vypracovanie, zabezpečilo Ministerstvo životného prostredia, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 17 ods. 11 zákona, tým, že určilo podľa § 13 ods. 4 zákona listom č. 2808/2021-1.7/dh, 3085/2021, zo dňa 20. 01. 2021 za spracovateľa odborného posudku Ing. Petra Galloviča (ďalej len „spracovateľ odborného posudku“), zapísaného v zozname odborne spôsobilých osôb podľa § 8 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie pod číslom 291/2000 OPV.

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Hlavné aktivity a činnosti realizované v rámci prípravy návrhu strategického dokumentu:

- vypracovanie, predloženie a zverejnenie oznámenia dosahom a jeho pripomienkovanie;
- určenie a zverejnenie rozsahu hodnotenia strategického dokumentu a jeho pripomienkovanie;
- vypracovanie, predloženie a zverejnenie správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu a ich pripomienkovanie;
- uskutočnenie verejného prerokovania;
- zabezpečenie vypracovania odborného posudku;

- vypracovanie a zverejnenie stanoviska MŽP SR;
- zohľadnenie stanoviska MŽP SR, predložených stanovísk a obsahu verejného prerokovania v návrhu strategického dokumentu;
- výsledky posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a zohľadnenie vyhodnotenia predložených stanovísk spolu s ich vyhodnotením uvedie obstarávateľ v doložke vplyvov na životné prostredie (obsah doložky vplyvov na životné prostredie je uvedený v prílohe č. 7 zákona);
- medzirezortné pripomienkové konanie;
- predloženie návrhu strategického dokumentu na rokovanie vlády Slovenskej republiky.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Vláda Slovenskej republiky

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie vlády Slovenskej republiky

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Správu o hodnotení vypracovala Ing. Viera Šimkovicová, CSc., VS-CONSULT Chrobákova 2122/2, 841 02 Bratislava, IČO 37 605 330.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Rezortný orgán, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie predložil správu o hodnotení, návrh strategického dokumentu spolu s kópiami doručených stanovísk podľa § 17 ods. 8 zákona na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie dňa 22. 12. 2020.

Správu o hodnotení podľa prílohy č. 4 k zákonu a na základe rozsahu hodnotenia č. 5228/2020-1.8, 6271/2020-1.7/dh zo dňa 01. 04. 2020 vypracovala v decembri 2020 Ing. Viera Šimkovicová, CSc., VS-CONSULT Chrobákova 2122/2, 841 02 Bratislava, IČO 37 605 330.

Správa o hodnotení obsahuje nulový variant (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neuskutočnil) a jeden variant riešenia strategického dokumentu.

Odborný posudok bol vypracovaný na základe vyhodnotenia predloženej správy o hodnotení, návrhu strategického dokumentu, záznamu z verejného prerokovania, doručených písomných stanovísk a doplňujúcich podkladov od obstarávateľa. Odborný posudok bol spracovaný v zmysle § 13 zákona a jeho prílohu tvoril návrh záverečného stanoviska, spracovaný podľa osnovy uvedenej v prílohe č. 6 zákona.

Spracovateľ odborného posudku v jeho závere konštatuje, že správa o hodnotení má veľmi dobrú kvalitu a dostatočne vystihuje všetky podstatné javy, ktoré by mohli vplývať na životné prostredie a zdravie v súvislosti so schválením a implementáciou strategického dokumentu. Z formálneho hľadiska je správa o hodnotení spracovaná v štruktúre podľa prílohy č. 4 zákona a podľa určeného rozsahu hodnotenia. Z hľadiska úplnosti správy o hodnotení

spracovateľ odborného posudku skonštatoval súlad správy o hodnotení s požiadavkami zákona. Spracovateľ odborného posudku odporučil schválenie strategického dokumentu vo variante riešenia, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zákona, za predpokladu dodržania odporúčaní na doplnenie a úpravu návrhu strategického dokumentu.

Dňa 23. 02. 2021 bol na MŽP SR doručený odborný posudok. Po vyhodnotení obsahu odborného posudku MŽP SR konštatuje, že odborný posudok primerane nespĺňal náležitosti § 13 ods. 8 zákona. Predložený odborný posudok vykazoval viaceré formálne aj obsahové nedostatky.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

K správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu bolo doručených 13 stanovísk. V uvedených stanoviskách bolo vznesených cca 108 pripomienok, ktoré sa vo väčšine týkali obsahovej stránky strategického dokumentu.

MŽP SR vyhodnotilo doručené stanoviská najmä s ohľadom na účel zákona, avšak vzhľadom na skutočnosť, že väčšina pripomienok smerovala k samotnému odbornému obsahu návrhu strategického dokumentu, ktoré v prípade ich zapracovania nepredstavujú vplyv na životné prostredie v zmysle účelu zákona, MŽP SR uvádza v tejto kapitole hlavne vyhodnotenie pripomienok zo strany obstarávateľa, ktorý zodpovedá za prípravu a obsah návrhu strategického dokumentu po vecnej stránke. Vzhľadom na obsiahlosť doručených stanovísk sú doručené stanoviská uvedené v skrátenom znení a vyhodnotenie obstarávateľa doslovné. Stanoviská boli doručené od nasledovných subjektov:

1. Únia spracovateľov zmesného plastového odpadu, o. z.

Pripomienky boli vznesené formou priameho doplnenia do textu návrhu strategického dokumentu (cca 29) a sú prevažne formulačného charakteru. Najzávažnejšie pripomienky sú nasledovné:

- opatrenia na dosiahnutie hlavného cieľa odpadového hospodárstva - aj plasty treba pridať k podpore formou štátnych zákaziek;

Vyjadrenie obstarávateľa: Opatrenie je zamerané na podporu odbytu recyklátov, napr. formou štátnych zákaziek pri budovaní protihlukových stien. Je možné doplniť aj plasty, avšak je potrebné stanoviť presný mechanizmus pri jednotlivých recyklátoch.

- podpora financovania projektov recyklácie plastov;

Vyjadrenie obstarávateľa: Podpora projektov všeobecne, je potrebné to rozhodnúť na úrovni vedenia v spolupráci s Inštitútom environmentálnej politiky.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR má zato, že pred schválením strategického dokumentu bude potrebné sa s námietkou vysporiadať.

- potrebné zaviesť rozšírenú zodpovednosť výrobcov aj pre oblasť textilu, pričom musia byť jasne definované kategórie a druh textilov, ktoré budú do tohto systému zahrnuté, tak aby bolo výrobcom v primeranom predstihu známy rozsah a intenzita dodatočného finančného zaťaženia relevantných textilných výrobkov;

Vyjadrenie obstarávateľa: Nesúhlasíme s doplnením. V súčasnosti nie je stanovené, že textil bude spadať pod rozšírenú zodpovednosť výrobcov. Keďže v súčasnosti už prebieha určitá forma triedeného zberu textilu, je potrebné túto tému rozdiskutovať a vyhodnotiť pozitívne a negatívne vplyvy zavedenia rozšírenej zodpovednosti výrobcov pre textil. Uvedeným by sa mala zaoberať štúdia podľa opatrenia O.20 návrhu strategického dokumentu.

- vytvorenie funkčného systému pre textil v zákone č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o odpadoch“) s účinnosťou od 01. 01. 2022;

Vyjadrenie obstarávateľa: Uvedený ambiciózny termín 01. 01. 2022 nie je možné doplniť, keďže zavedeniu funkčného systému pre textil v zákone o odpadoch predchádza štúdia podľa opatrenia O.20, ako aj samotný legislatívny proces schválenia návrhu tohto funkčného systému pre textil. Samotný legislatívny proces trvá približne, bez zbytočných predlžovaní, 8 – 10 mesiacov. Zároveň pri systéme rozšírenej zodpovednosti výrobcov na textil je potrebné ponechať dostatočný časový priestor výrobcovi, rozšírenej zodpovednosti výrobcov, príprave autorizácii atď.

- pripraviť a zaviesť prehľadnú a presnú kategorizáciu skupín neobalových výrobkov, ktoré v súčasnosti tvoria značnú časť netriedeného zmesového komunálneho odpadu (keďže neexistuje informovanosť výrobcov pre spotrebiteľov ako majú nakladať s takýmto odpadom). Tento závažný nedostatok sa týka predovšetkým neobalových plastových výrobkov z nábytkárskeho, stavebného a spotrebného priemyslu uvádzaných na trh pre bežného spotrebiteľa. Legislatívnu definíciu a opatrenia v tomto smere je potrebné odsúhlasiť a zaviesť s primeraným predstihom tak aby nebolo ohrozené splnenie termínu celkového cieľa;

Vyjadrenie obstarávateľa: Doplnenie textu nepovažujeme za potrebné aj vzhľadom k tomu, že v zmysle opatrenia O.22 bude vytvorená pracovná skupina, ktorá sa bude zaoberať celou problematikou v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcov pre obaly a neobalové výrobky.

- pripraviť legislatívne opatrenia umožňujúce centralizovať financovanie činností spojené so zberom, prepravou, prípravou na opätovné použitie, recykláciou a zhodnotením pod centrálnu účtovaciu (clearingovú) centrum, tak aby sa preukázateľne zabezpečilo financovanie týchto činností pod kontrolou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky za účasti všetkých registrovaných Organizácií zodpovednosti výrobcov, ktoré si budú naďalej plniť povinnosti vyplývajúce z rozšírenej zodpovednosti;

Vyjadrenie obstarávateľa: Doplnený text nie je potrebný nakoľko veľmi zužuje priestor pre tvorbu nového systému spôsobu nakladania s odpadmi z obalov a neobalových výrobkov v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcov.

- podporovať financovanie projektov zameraných na výskum, vývoj a aplikáciu technológií chemickej recyklácie plastov (vrátane termochemických procesov);

Vyjadrenie obstarávateľa: Podpora výskumu a vývoja je uvedená v opatrení O.26, kde je možné podporiť výskum, vývoj a inovácie aj technológií chemickej recyklácie plastov.

- podporovať financovanie projektov na budovanie recyklačných zariadení, resp. modernizovanie existujúcich recyklačných zariadení v súlade s najlepšimi dostupnými technikami (BAT) na spracovanie odpadových pneumatík všetkých druhov. Podporovať financovanie projektov zameraných na výskum, vývoj a aplikáciu technológií chemickej recyklácie pneumatík (vrátane termochemických procesov);

Vyjadrenie obstarávateľa: Ak ide o recyklačné zariadenia na pneumatiky opatrenie O.38 je zamerané na výskum a vývoj, tu považujeme doplnenie nového opatrenia za duplicitné. Rozšíriť opatrenie O.40 na všetky druhy pneumatík nie je potrebné, keďže v Slovenskej republike je dostatočná recyklačná kapacita na spracovanie pneumatík. Uvedené vyplynulo aj z pracovnej skupiny pre odpadové pneumatiky. Problémom sú práve len pneumatiky s priemerom väčším ako 1 400 mm, ktoré sa v súčasnosti vyvážajú do Českej republiky.

- podporovať financovanie projektov určených na budovanie zariadení, ktoré budú zabezpečovať stav konca odpadu procesom zhodnocovania výstupných materiálov tak, aby na výstupe bol výrobok, surovina;

Vyjadrenie obstarávateľa: Podporu projektov všeobecne je potrebné rozhodnúť na úrovni vedenia v spolupráci s Inštitúciou environmentálnej politiky.

- Cezhraničnú prepravu z územia Slovenskej republiky do iného členského štátu alebo vývoz z územia Slovenskej republiky do iného ako členského štátu za účelom zhodnotenia určených prúdov nebezpečných odpadov, pre ktoré sú stanovené minimálne ciele, povoliť len ak v Slovenskej republike neexistujú technické možnosti ani potrebné zariadenia alebo neexistuje dostatočná kapacita na zhodnocovanie a recykláciu daného nebezpečného odpadu, alebo oznamovateľ alebo iná právnická alebo fyzická osoba v jeho mene, preukáže, že percentuálna miera zhodnotenia a recyklácie v zariadení na zhodnocovanie a recykláciu nebezpečného odpadu mimo územia Slovenskej republiky je rovnaká alebo vyššia ako je percentuálna miera zhodnotenia a recyklácie v existujúcom zariadení na území Slovenskej republiky a je zabezpečená činnosťami R 2 – R 9 podľa prílohy č. 1 zákona o odpadoch s ohľadom na stav konca odpadu činnosťou, ktorú upravuje Nariadenie Rady Európskej únie č. 333/2011, ktorým sa ustanovujú kritéria na určenie toho, kedy určité druhy kovového šrotu prestávajú byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES, Nariadenie Komisie Európskej únie č. 715/2013, ktorým sa ustanovujú kritéria umožňujúce určiť, kedy medený šrot prestáva byť odpadom smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES a Nariadenie, ktorým sa ustanovujú kritériá umožňujúce určiť, kedy drvené sklo prestáva byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES;

Vyjadrenie obstarávateľa: S uvedenou pripomienkou nemôžeme súhlasiť z dôvodu výhrady/upozornenia Protimonopolného úradu Slovenskej republiky. V roku 2017 sa Protimonopolný úrad Slovenskej republiky formou listu predsedu obrátil na ministra životného prostredia s požiadavkou o odstránenie bariér vývozu nebezpečného odpadu, ktoré sú ustanovené v strategickom dokumente. Protimonopolný úrad Slovenskej republiky upozornil, že prostredníctvom opatrení a cieľov, ktoré sú nastavené v strategickom dokumente, Slovenská republika vytvorila bariéru pre voľný pohyb tovarov, resp. spôsobila deformáciu slovenského trhu. Zároveň predseda Protimonopolného úradu Slovenskej republiky vyzval ministra životného prostredia Slovenskej republiky o prehodnotenie cieľov a opatrení v strategickom dokumente, tak aby boli dodržané právne predpisy ES a aby to napomohlo obnove konkurenčného prostredia v Slovenskej republike. Je potrebné rozhodnúť na úrovni vedenia vzhľadom k nezhodám medzi subjektami.

- zaviesť primerané podporné nástroje na financovanie projektov zameraných na výskum a vývoj technológií a procesov na využitie odpadov uložených na skládkach s nie nebezpečným odpadom (uzatvorených aj prevádzkovaných) a budovanie nových zariadení umožňujúcich zhodnocovanie odpadov už uložených na skládkach.

Vyjadrenie obstarávateľa: Je potrebné rozhodnúť na úrovni vedenia, či chceme podporovať financovanie projektov zameraných na zhodnocovanie odpadov uložených na skládkach.

1. Podnik obehového hospodárstva, s. r. o. Zvolen

- námietka k obsahu návrhu strategického dokumentu - zverejnené dokumenty nie sú v súlade s hierarchiou nakladania s odpadmi podľa Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc;

Vyjadrenie obstarávateľa: Návrh strategického dokumentu bol vypracovávaný v súlade s právnymi predpismi v odpadovom hospodárstve platnými v Slovenskej republike a Európskej únii a taktiež v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Domnievať sa, že strategický dokument je zameraný na energetické zhodnotenie odpadov je mylný. Z dôvodu zabránenia ďalším takýmto omylom súhlasíme s doplnením textu tak, aby bolo zrejmé, že energetické

zhodnotenie je až na predposlednom stupni hierarchie odpadového hospodárstva. Zároveň navrhujeme doplniť text nasledovne: „Pre odklonenie odpadov od skládkovania je potrebné zamerať sa na predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu s doplnením energetického zhodnocovania komunálnych odpadov v existujúcich zariadeniach na zhodnocovanie odpadov, napr. vytvorením dobrovoľných dohôd, podporou transformácie existujúcich teplární na energetické zhodnocovanie odpadov. Pre vybrané druhy nebezpečných odpadov“

- stanovisko k záväznej časti programu - v predloženom návrhu je neadresná a slabá podpora recyklácie/materiálového zhodnocovania do koncového produktu – mechanicky, biologicky, chemicky. V oblasti recyklácie a zhodnocovanie odpadov z textilu sa neuvádzajú reálne hodnoty. Smerovanie podpory nie je adresné na výrobky, produkty a riešenia zo zhodnoteného textilného odpadu v hospodárstve;

Vyjadrenie obstarávateľa: Ide o podporu chemickej recyklácie. Je potrebné to rozhodnúť na úrovni vedenia v spolupráci s Inštitútom environmentálnej politiky.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR má zato, že pred schválením strategického dokumentu bude potrebné sa s námietkou vysporiadať.

- návrh na doplnenie časti 6.1. písm. m) – subjekty, ktoré rozvíjajú a podporujú informačné kampane s cieľom zvýšiť povedomie o problematike predchádzania vzniku odpadu a znečisťovania odpadom.

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s doplnením Národnej recyklačnej agentúry Slovensko k bodu 6.1 písmenu m) návrhu strategického dokumentu.

2. Národná recyklačná agentúra Slovensko, o. z. Zvolen

- námietky sú totožné s námietkami uvedenými v stanovisku č. 2 Podnik obehového hospodárstva, s. r. o. Zvolen.

3. Regionálny priemyselný inovačný klaster Rimavská kotlina REPRIK, Jesenské

- námietky sú totožné s námietkami uvedenými v stanovisku č. 2 Podnik obehového hospodárstva, s. r. o. Zvolen.

4. Priatelia zeme – SPZ, Haluzice

Prevažujúca väčšina pripomienok bola formulačného charakteru so zameraním na zmeny v texte návrhu strategického dokumentu v nasledovnom rozsahu:

- pripomienka ku kapitole 2.2.1 - vznik komunálnych odpadov kde je uvedená prognóza vzniku komunálnych odpadov. S takýmto spôsobom prognózovania nemôžeme súhlasiť a požadujeme ju vynechať alebo zmeniť;

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s pripomienkou. Po analýze uvedených údajov môžeme konštatovať, že je potrebné tab. 2.6 upraviť. Vychádzalo sa z údajov za roky 2002 až 2018, avšak v priebehu týchto rokov došlo viackrát k výraznejšej zmene legislatívy v odpadovom hospodárstve. Prvá podstatná zmena legislatívy prebehla už v roku 2010, kedy bol zavedený povinný triedený zber pre papier, plasty, kovy, sklo vrátane biologicky rozložiteľného odpadu, ktoré bolo v roku 2013 podporené ďalšou legislatívnou zmenou. Od roku 2016 taktiež došlo k výraznej zmene legislatívy z dôvodu zavedenia rozšírenej zodpovednosti výrobcov. Vzhľadom na uvedené je vhodné určiť za východiskový rok, práve rok 2010. Za konečný rok je potrebné určiť rok 2035 vzhľadom k stanoveným cieľom Európskej únie.

- pripomienka ku kapitole 2.2.5 - Biologicky rozložiteľné komunálne odpady. Navrhujeme zosúladiť v celom dokumente názvoslovie používané pri BRKO

(biologicky rozložiteľný komunálny odpad). Na viacerých miestach sa k tomu istému druhu BRKO používajú rôzne označenia;

Vyjadrenie obstarávateľa: Akceptujeme pripomienku a súhlasíme so zosúladením názvoslovia.

- pripomienka ku kapitole 2.4.1 – Papier a lepenka. Nahradiť úvodnú vetu v zmysle, že Slovenská republika dosahuje v zbere a recyklácii papiera a lepenky podpriemerné výsledky v porovnaní s Európskou úniou 27.
- podobná zmena aj v kapitole 2.4.2. – Sklo;

Vyjadrenie obstarávateľa: S pripomienkou čiastočne súhlasíme a formulácia je upravená nasledovne: „V Slovenskej republike je vznik odpadov z papiera a lepenky pod priemerom Európskej únie 27. Dôvodom je, že v Slovenskej republike je stále nedostatočná úroveň triedeného zberu odpadov z papiera a lepenky ale aj skutočnosť, že Slovenská republika patrí v uvádzaní obalov z papiera a lepenky na trh k členským štátom s najnižšou úrovňou. Napriek zlepšovaniu triedeného zberu odpadov z papiera a lepenky nemusí Slovenská republika ani v budúcnosti dosahovať úroveň vzniku odpadov z papiera a lepenky iných členských štátov z dôvodu nižšej spotreby.“

- pripomienka ku kapitole 2.4.3 Plasty nesúhlasíme s prvou časťou tohto konštatovania, že produkcia plastov je z pohľadu odpadového hospodárstva celosvetový problém č. 1. Požadujeme toto konštatovanie vynechať alebo zmeniť v zmysle, že nadmerná produkcia jednorazových plastov sa postupne dostáva na popredné miesta z hľadiska škodlivosti pre životné prostredie;

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s konštatovaním v pripomienke, že sú aj iné odpady z pohľadu odpadového hospodárstva, ktorým by mala byť venovaná pozornosť a tiež, že sa dostáva na popredné miesta škodlivosť jednorazových plastov pre životné prostredie. Pri problematike plastov sme však uviedli, že ide celosvetovo o problém č. 1 z toho dôvodu, že plasty sa v prírode nerozložia, nachádzajú sa vo veľkom množstve v mori a v poslednej dobe po zatvorení trhu s plastami v Ázii nastali problémy aj s ich recykláciou. Súhlasíme aj s vypustením časti vety pojednávajúcej o celosvetovom probléme č. 1 u plastov.

- pripomienka ku kapitole 2.4.4 Kovy. Opakovane sa objavuje nesprávne použitie termínu „štát produkuje“. Tentoraz (ale platí to aj pre ostatné kapitoly) v konštatovaní, že „Členské štáty Európskej únie 27 vyprodukujú ročne 75 mil. ton odpadov zo železných a neželezných kovov“. Navrhujeme zmenu v zmysle, že v Členské štáty Európskej únie 27 sa ročne vyprodukuje...“

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s úpravou všetkých častí návrhu tak, že slová „Členské štáty Európskej únie 27 vyprodukujú“ budú nahradené slovami „v Členské štáty Európskej únie 27 sa ročne vyprodukuje“.

- pripomienka ku kapitole 4. 1 Hlavný cieľ odpadového hospodárstva do roku 2025. Požadujeme upraviť texty tak, aby v nich boli obsiahnuté všetky dôležité opatrenia v súlade s hierarchiou, množstvový zber bol spomenutý iba ako podporné opatrenie a nie priorita, bolo jasné, že zber od prahu dverí bude podporovaný z verejných zdrojov mimo odpadov spadajúcich pod rozšírená zodpovednosť výrobcov;

Vyjadrenie obstarávateľa: Návrh strategického dokumentu bol vypracovávaný v súlade s právnymi predpismi v odpadovom hospodárstve platnými v slovenskej republike a Európskej únie a taktiež v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Domnievať sa, že strategický dokument je zameraný na energetické zhodnotenie odpadov je mylný. Z dôvodu zabránenia ďalším takýmto omylom súhlasíme s doplnením textu tak, aby bolo zrejmé, že energetické zhodnotenie je až na predposlednom stupni hierarchie odpadového hospodárstva. Časť

pripomienky k prioritě množstvového zberu a zavedenia zberu od dverí k dverám je potrebné riešiť na úrovni vedenia, nakoľko ide o požiadavku Inštitútom environmentálnej politiky.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR má zato, že pred schválením strategického dokumentu bude potrebné sa s námietkou vysporiadať.

- v kapitole 4.1.1. – Indikátory nám chýba indikátor, ktorý by bol naviazaný na opatrenie O.3., ako sú napríklad počet vykonaných kontrol, počet inšpektorov;

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s vypustením indikátora „Zvýšenie poplatkov za ukladanie odpadov na skládky odpadov“. Zároveň súhlasíme s doplnením indikátora pre zvýšenie počtu inšpektorov nasledovne. V súvislosti s pripomienkou doplnenia indikátora pre opatrenie O.3 navrhujeme doplnenie indikátora v nasledovnom znení: „počet kontrol vykonaných inšpektormi na novovytvorených pracovných miestach“.

- úprava a doplnenie opatrení do kapitoly 4.1.2. Opatrenia na dosiahnutie hlavného cieľa odpadového hospodárstva. Navrhujeme zjednotiť názvy jednotlivých odsekov. Tu je popri „Opatrenia“, ktoré sa používajú ďalej v dokumente pripísané aj „na dosiahnutie hlavného cieľa odpadového hospodárstva“. Na konci textu k opatreniu O.3. namiesto bodky, doplniť čiarku a text „zvýšiť odbornosť a efektívnosť jeho činnosti“. Nové opatrenia 1. „Pripraviť a schváliť legislatívny predpis týkajúcej sa pravidiel a postupov pre zariadenia na úpravu zmesového komunálneho odpadu a použitia výstupov z týchto zariadení. Zodpovednosť: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Termín: december 2021. 2. Iniciovať včlenenie problematiky udržateľného rozvoja a obehového hospodárstva do vyučovacieho procesu základných a stredných škôl, či už prierezovo v rámci určitých predmetov alebo samostatným predmetom. Zodpovednosť: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky;

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s pripomienkou doplnenia čiarky a textu v opatrení O.3, avšak v nasledovnom znení: „prehlbovať odbornosť a efektívnosť činnosti orgánu štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve.“ Dôvodom zmeny doplneného textu je skutočnosť, že každý inšpektor prechádza školením. Zároveň si však uvedomujeme, že je potrebné prehlbovať odbornosť inšpektorov. Súhlasíme s doplnením opatrenia k príprave a schváleniu legislatívneho predpisu o zariadeniach na úpravu zmesového komunálneho odpadu, tak ako bol navrhnutý vrátane termínu a zodpovednosti. Súhlasíme aj s doplnením opatrenia k iniciovaniu včlenenia problematiky udržateľného rozvoja a obehového hospodárstva do vyučovacieho procesu základných a stredných škôl, avšak navrhujeme ako termín najneskoršieho splnenia opatrenia rok 2024, aj vzhľadom k tomu, že v najbližších rokoch sú naplánované viaceré legislatívne aj nelegislatívne činnosti. Samotné včlenenie problematiky udržateľného rozvoja a obehového hospodárstva do vyučovacieho procesu škôl je v kompetencii Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

- úprava a doplnenie opatrení do kapitoly 4.2.2 Indikátory;

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s doplnením nového indikátora nasledovne „Podiel tých zložiek komunálneho odpadu, na ktoré je zavedený povinný triedený zber v zmesového komunálneho odpadu“. Zmenu indikátora „Množstvo komunálnych odpadov pre prípravu na opätovné použitie“ navrhujeme zmeniť na indikátory „Množstvo vyzbieraných komunálnych odpadov určených pre prípravu na opätovné použitie (tis. ton/rok)“ a „Množstvo výrobkov a materiálov, ktoré sú výsledkom prípravy na opätovné použitie“ a „Množstvo výrobkov a materiálov, ktoré sú výsledkom prípravy na opätovné použitie a boli odovzdané konečnému používateľovi“.

- úprava a doplnenie opatrení do kapitoly 4.2.3 Opatrenia;

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s úpravou slov v opatrení O.7 z „Posúdiť možnosti úpravy“ na slová „Iniciovať úpravu“ v zmysle pripomienky. Súhlasíme s pripomienkou doplniť nové opatrenie, avšak navrhujeme do kapitoly 4.2.3 Opatrenia doplniť nové opatrenie s nasledovným znením aj vzhľadom k nasledujúcim pripomienkam: „Zabezpečenie a podpora opakovaných analýz zmesových komunálnych odpadov zameraných najmä na zisťovanie množstiev biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v rozsahu biologicky kuchynských BRO a zelených BRO, množstiev a druhov odpadov z bioplastov, množstiev odpadov zo šatstva a textilu, množstiev odpadov z obalov a neobalových výrobkov.“

- požiadujeme doplniť do textu kapitoly 4.3 Ciele a opatrenia pre biologicky rozložiteľné odpady dôležitosť domáceho a komunitného kompostovania pri dosahovaní cieľa – odklonu biologicky rozložiteľného odpadu od skládkovania;

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme a navrhujeme za prvú vetu vložiť nasledovný text: „Aj naďalej je potrebné podporovať domáce a komunitné kompostovanie v súlade s opatrením O.13 Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025. Zároveň je potrebné sa zamerať ...“.

- požiadavka na doplnenie navrhnutých indikátorov v kapitole 4.3.2 Indikátory;

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s doplnením navrhnutých indikátorov.

- požiadavka na doplnenie opatrení v kapitole 4.3.3 Opatrenia (pre biologicky rozložiteľný odpad);

Vyjadrenie obstarávateľa: Legislatívna, finančná a informačná podpora domáceho a komunitného kompostovania je uvedená v O.13 Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025. Nepokladáme za potrebné uvádzať rovnaké opatrenie duplicitne v dvoch strategických dokumentoch schválených vládou. V súvislosti s navrhnutým novým opatrením vykonávania analýz zmesového komunálneho odpadu sme toto opatrenie uviedli v kapitole 4.2.3 a vyhodnotili sme to v pripomienke č. 12 (Priatelia Zeme – SPZ). V rámci návrhu nového opatrenia týkajúceho sa stratégie nakladania s biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom v Slovenskej republike v navrhujeme neuvádzať v strategickom dokumente nové opatrenie „Stratégia nakladania s biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom“, ale uviesť v strategickom dokumente nové opatrenie nasledovne: „Vypracovanie štúdie na posúdenie súčasných opatrení a ich vplyvu na plnenie cieľov Slovenskej republiky vrátane analyzovania potreby dobudovania zariadení na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu a zavedenia systému personálnej/firemnej certifikácie pre prevádzkovateľov zariadení na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu a navrhnuť potrebné úpravy na splnenie cieľov Slovenskej republiky. Termín: december 2023. Zodpovednosť: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky.“ V súvislosti s doplnením nového opatrenia týkajúceho sa certifikácie uvedené v tretej odrážke uvádzame, že toto opatrenie bolo včlenené do opatrenia štúdie uvedenej vyššie. V súvislosti s návrhom nových opatrení zavedenia povinnosti pri verejných zákazkách používania výrobkov vyrobených z recyklátov a finančného mechanizmu na podporu kompostov je toto opatrenie už nastavené v kapitole 4.1 (opatrenie O.1) s doplnením v tomto opatrení aj slova „plasty“ vyplývajúce z inej pripomienky. Opatrenie bude taktiež upravené v zmysle pripomienky a bude vypustené slovo „štátnych“.

- požiadujeme doplniť do úvodného textu kapitoly 4.4 Ciele a opatrenia pre bioplasty o bioplastoch informáciu o tom, že náhrada plastov za bioplasty nie je udržateľným riešením, pretože aj keď nahradíme fosílné zdroje obnoviteľnými zdrojmi,

neznížime tým množstvo vzniknutého odpadu. Preto by sa mali používať iba v nevyhnutnej miere a namiesto nich používať opakovane použiteľné alternatívy;

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s uvedenou pripomienkou. Text doplníme v zmysle pripomienky.

- požiadavka na doplnenie nových opatrení v kapitole 4.4.3 Opatrenia (pre bioplasty);

Vyjadrenie obstarávateľa: V súvislosti s navrhnutým novým opatrením vykonávania analýz zmesového komunálneho odpadu sme toto opatrenie uviedli v kapitole 4.2.3 a vyhodnotili sme to v stanovisku Priatelja Zeme – SPZ. V súvislosti s navrhnutým novým opatrením zaviesť zákaz používať bioplasty, pre ktoré nie je zabezpečená ich recyklácia nie je možné súhlasiť, keďže nie je jasne legislatívne definované, čo sa považuje za bioplast. V súvislosti s navrhnutým novým opatrením zaviesť zákaz používať jednorazové plastové tašky a vrecká a ich náhrada za plne kompostovateľné s termínom december 2021. Je potrebné vyriešiť na úrovni vedenia.

- úpravy pojmov v kapitole 4.5.3 Opatrenia pre prúd textilu a doplnenie nového opatrenia;

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme a upravíme v zmysle pripomienky. V súvislosti s navrhnutým novým opatrením vykonávania analýz zmesového komunálneho odpadu sme toto opatrenie uviedli v kapitole 4.2.3 a vyhodnotili sme to v stanovisku Priatelja Zeme – SPZ.

- v kapitole 4.6.1 Cieľ (pre obaly a neobalové výrobky) požadujeme doplniť cieľ indikátory a opatrenia aj pre neobalové výrobky;

Vyjadrenie obstarávateľa: Nesúhlasíme s navrhovaným doplnením cieľov pre neobalové výrobky hlavne z dôvodu, že Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky bude pripravovať nový zákon o obaloch a neobalových výrobkoch, ktorým sa bude nastavovať nový systém rozšírenej zodpovednosti výrobcov pre tieto výrobky. Nie je účelné v tejto fáze nastavovať v rámci strategického dokumentu ciele pre neobalové výrobky a navyše nie je to podporené európskou legislatívou.

- Pripomienka ku kapitole 4.6.2 Indikátory pre obaly a neobalové výrobky. Požadujeme doplniť nové indikátory - množstvo recyklovaných neobalových výrobkov (tis. ton/rok); množstvo obalov a neobalových výrobkov v zmesového komunálneho odpadu (v %); množstvo vytriedených obalov a neobalových výrobkov z celkového potenciálu v komunálnom odpadu (v %). Požadujeme odstrániť z dokumentu indikátor „Celkové množstvo financií vložených výrobcami do systému rozšírenej zodpovednosti výrobcov“

Vyjadrenie obstarávateľa: Nesúhlasíme s doplnením nového indikátora „Množstvo recyklovaných neobalových výrobkov (tis. ton/rok) vzhľadom k nášmu vyjadreniu v pripomienke č. 20. Doplnenie nového indikátora „Množstvo obalov a neobalových výrobkov v zmesového komunálneho odpadu (v %) navrhujeme uviesť k indikátorom v kapitole 4.2.3, kde je aj v zmysle nižšie uvedenej pripomienky pridané nové opatrenie. Súhlasíme s doplnením nového indikátora „Množstvo vytriedených obalov a neobalových výrobkov z celkového potenciálu v komunálnom odpadu (v %)“ a s návrhom odstránenia indikátora „Celkové množstvo financií vložených výrobcami do systému rozšírenej zodpovednosti výrobcov“

- Pripomienka ku kapitole 4.6.3 Opatrenia (pre obaly a neobalové výrobky). Požadujeme doplniť nové opatrenia: Vykonávanie/zabezpečenie analýz, ktoré zistia množstvo obalov a neobalových výrobkov v ZKO; Zavedenie povinnosti pri verejných zákazkách používania výrobkov vyrobených z recyklátov; Zavedenie jednotného systému triedeného zberu obalov a neobalových výrobkov; Finančná a

legislatívna podpora projektov na vybudovanie recyklačných zariadení, na ktoré na území SR neexistujú kapacity. Požadujeme odstrániť opatrenie O.24. „Podporiť financovanie projektov na dotried'ovanie odpadov z obalov a neobalových výrobkov po triedení pri zdroji“;

Vyjadrenie obstarávateľa: *V súvislosti s navrhnutým novým opatrením vykonávania analýz zmesového komunálneho odpadu sme toto opatrenie uviedli v kapitole 4.2.3 a vyhodnotili sme to v stanovisku Priatel'ia Zeme – SPZ. V súvislosti s navrhnutým novým opatrením zavedenia povinnosti pri verejných zákazkách používania výrobkov vyrobených z recyklátov je toto opatrenie už nastavené v kapitole 4.1 (opatrenie O.1) s doplnením v tomto opatrení aj slova „plasty“ vyplývajúce z inej pripomienky. Opatrenie bude taktiež upravené v zmysle pripomienky a bude vypustené slovo „štátnych“. Doplnenie opatrenia „Zavedenie jednotného systému triedeného zberu obalov a neobalových výrobkov“ nepovažujeme za potrebné, nakoľko bude zavedenie jednotného systému triedeného zberu obalov a neobalových výrobkov nastavené v rámci prípravy nového zákona o obaloch a neobalových výrobkoch. Ide o podporu recyklačných kapacít na obaly a neobalové výrobky. Je potrebné to rozhodnúť na úrovni vedenia v spolupráci s Inštitúcie environmentálnej politiky. Nesúhlasíme s odstránením opatrenia „Podporiť financovanie projektov na dotried'ovanie odpadov z obalov a neobalových výrobkov po triedení pri zdroji“, nakoľko na vybudovanie dotried'ovacích zariadení nie je možné použiť financie od výrobcov v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcov (§ 27 ods. 5 zákona o odpadoch).*

- v kapitole 4.7.3 Opatrenia (pre stavebné odpady a odpady z demolácií) požadujeme doplniť nové opatrenie – Zavedenie povinnosti triediť a zabezpečiť materiálové zhodnotenie drobného stavebného odpadu;

Vyjadrenie obstarávateľa: *Súhlasíme s pripomienkou, avšak navrhujeme nedávať to ako nové opatrenie so zavedením novej legislatívnej povinnosti pre obce, ale v rámci navrhnutého opatrenia O.4 Prijatie novely zákona o poplatkoch za uloženie odpadov posúdiť možnosť nastaviť pre obce motivačný mechanizmus, tzn. v súčasnosti si obce nemôžu započítavať do miery vytriedenia drobného stavebného odpadu, keďže sa predpokladá, že smeruje väčšinou na skládku odpadov, ak by sa systém upravil tak, že obce odovzdajú vytriedený drobný stavebný odpad na ďalšiu recykláciu, vtedy by si to mohli započítavať do miery vytriedenia, mohlo by to byť pre obce motivačné. Uvedené je však potrebné posúdiť v rámci aplikácie opatrenia O.4.*

- požiadavka na zmenu cieľa, indikátora v kapitole 4.10.3 a 4.10.1 Cieľ (pre batérie a akumulátory) a doplnenie opatrenia;

Vyjadrenie obstarávateľa: *Návrh strategického dokumentu odzrkadľuje aktuálnu situáciu v problematike batérií a akumulátorov. V tomto čase prebiehajú negociačné rokovania ohľadne finálneho návrhu nariadenia, ktoré bude komplexne riešiť celý životný cyklus batérií a akumulátorov. V ňom budú nastavené limity parametrov pre plnenie jednotlivých povinností (napr. minimálny obsah recyklovaných kovov v batériách, uhlíková stopa, pasportizácia priemyselných batérií, recyklačná efektívnosť, miera zberu pri prenosných batériách atď.). Vzhľadom k tomu, že v súčasnej dobe nie je ešte známe finálne znenie nariadenia by bolo kontraproduktívne uvádzať do návrhu strategického dokumentu číselné hodnoty limitov jednotlivých parametrov, pretože môžu byť odlišné od znenia schváleného nariadenia.*

- požiadavka na zmenu indikátora v kapitole 4.10.2 a 4.11.2 Indikátory (pre elektrozariadenia a elektroodpady);

Vyjadrenie obstarávateľa: *Súhlasíme s pripomienkou. „Sledovanie plnenia cieľov zberu a zhodnocovania elektroodpadov“ bude vypustené a nahradené nasledovnými indikátormi:*

množstvo elektrozariadení uvedených na trh (tis. ton/rok); celkový zber elektroodpadov (tis. ton/rok)

- pripomienka ku kapitole 4.13.3 Opatrenia (pre nebezpečné odpady). Požadujeme zmeniť v opatrení O.60. text z „Vytvorenie strategického plánu umiestnenia zariadení na spracovanie nebezpečných odpadov na regionálnej úrovni vzhľadom na potreby a kapacity podľa výsledkov opatrenia O.58.“ na „Vytvorenie strategického plánu umiestnenia zariadení na spracovanie nebezpečných odpadov vzhľadom na potreby a kapacity podľa výsledkov opatrenia O.59.“;

Vyjadrenie obstarávateľa: Nesúhlasíme s navrhnutou zmenou opatrenia. Výsledkom opatrenia nemá byť vybudovanie rovnakých zariadení v každom regióne, ale len podľa potreby. Opatrenie má za cieľ naplánovať kapacity na spracovanie nebezpečného odpadu na regionálnej úrovni a nie o paušálnom budovaní zariadení v každom regióne. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky týmto bude disponovať detailnejším rozmiestnením zariadení čo mu umožní strategické plánovanie na úrovni Slovenskej republiky ako celku.

- požiadavka na úpravy v kapitole 5.1.8 Komunálny odpad. Nesúhlasíme s prognózou uvedenou v Tab. 5-1 a následným textom pod tabuľkou. Požadujeme ju vynechať alebo zmeniť. Na záver kapitoly sa konštatuje, že „Plánovaná podpora pre budovanie zariadení na zhodnotenie a recykláciu odpadov z verejných zdrojov musí byť prioritne využívaná pre územia s minimálnym počtom 50 000 obyvateľov alebo plánovanou minimálnou kapacitou na spracovanie odpadov v množstve 10 000 ton.“. S týmto tvrdením nesúhlasíme a žiadame toto konštatovanie vynechať alebo ho prepracovať;

Vyjadrenie obstarávateľa: Vzhľadom na to, že Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky prijalo k uvedenej prognóze viaceré pripomienok a zároveň bola upravená prognóza vzniku zmesového odpadu a objemného odpadu v kapitole 2.2.1 akceptujeme pripomienku a uvedenú prognózu neuvedíme v návrhu strategického dokumentu. Za posledných 10 rokov došlo výraznejšie k zmene legislatívy napr. v roku 2010 bol zavedený povinný triedený zber pre papier, plasty, kovy, sklo vrátane biologicky rozložiteľného odpadu, ktoré bolo v roku 2013 podporené ďalšou legislatívnou zmenou. Od roku 2016 taktiež došlo k výraznej zmene legislatívy z dôvodu zavedenia rozšírenej zodpovednosti výrobcov, zaviedol sa množstvový zber drobného stavebného odpadu. Došlo k zmene definície komunálneho odpadu. Od 1.1.2021 sa postupne rušia výnimky zo zavedenia triedeného zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu. Zaviedli sa minimálne sadzby za oprávnené náklady za nakladanie s vyhradeným prúdom obaly a neobalové výrobky. Aj v ďalších rokoch sú naplánované také zmeny, ktoré majú výrazne prispieť k zvýšeniu recyklácie, napr. zálohovanie jednorazových obalov, zvýšenie poplatkov za skládkovanie atď. V súlade s Programom predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025 sú taktiež naplánované viaceré opatrenia, ktoré môžu ovplyvniť množstvo vzniknutého komunálneho odpadu.

Vzhľadom na čerpanie finančných prostriedkov z európskych fondov, ako aj na udržateľnosť projektov je vhodné, aby bolo prioritne podporované budovanie takých zariadení na zhodnotenie a recykláciu odpadov, ktoré sú určené pre väčšie územie alebo majú určenú minimálnu kapacitu. Súhlasíme, že by mohol pri určitých odpadoch nastať problém s určenou kapacitou. V tejto súvislosti navrhujeme úpravu uvedeného konštatovania nasledovne: „Plánovaná podpora pre budovanie zariadení na zhodnotenie a recykláciu odpadov z verejných zdrojov musí byť prioritne využívaná pre územia s minimálnym počtom 50 000

obyvateľov alebo plánovanou minimálnou kapacitou na spracovanie odpadov v množstve 5 000 ton. Je potrebné túto otázku riešiť aj na úrovni vedenia.

- pripomienka ku kapitole 5.5 Využitie kampaní, ich počet a charakter na zvyšovanie povedomia verejnosti v oblasti nakladania s odpadmi. Požadujeme zmeniť text v odseku „na ovplyvnenie negatívneho postoja obyvateľstva k zariadeniam na energetické zhodnocovania odpadov“ na „vysvetľovanie princípov obehového hospodárstva a nutnosti jeho zavádzania v kontexte uprednostňovania takého nakladania, ktoré bude smerovať ku klimaticky neutrálnemu Slovensku“.

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s pripomienkou, text bude upravený v zmysle pripomienky.

5. Kosit a. s., Košice

Pripomienka ku kapitole 2.1.3 Skládkovanie odpadov okrem minerálnych odpadov:

- odklonenia zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu od skládkovania je nevyhnutnosť a hlavný cieľ Slovenskej republiky pre rok 2035, no snahu o výrazný odklon odpadov z energetického a hutníckeho priemyslu vnímame v aktuálnej dobe skôr rezervovane;
- žiadame, aby bola do strategického dokumentu zapracovaná mimoriadne dôležitá podpora výskumu v oblasti recyklácie týchto odpadov, podpora výstavby zariadení schopných tento odpad recyklovať, a v nadväznosti na to, navrhujeme prehodnotiť aj legislatívu v oblasti nakladania s odpadmi. Zároveň upozorňujeme, že bez týchto krokov bude zákaz skládkovania znamenať negatívny dopad na energetický a hutnícky priemysel.

Vyjadrenie obstarávateľa: Smernica o skládkach uvádza v čl. 5 bode 5, že členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že do roku 2035 sa množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky zníži na 10 % alebo menej z celkového množstva vzniknutého komunálneho odpadu (podľa hmotnosti). Zároveň rámcová smernica o odpade uvádza členským štátom ciele pre prípravu na opätovné použitie a recykláciu komunálnych odpadov na úrovni 55 % v roku 2025 a každých päť rokov zvyšovanie o 5 %. V Slovenskej republike je potrebné sa zameriavať najmä na plnenie cieľov ustanovených v právnych predpisoch Európskej únie aj vzhľadom k tomu, že tieto ciele pre rok 2020 pravdepodobne splnené nebudú.

Pripomienka ku kap. 2.1.4 Nebezpečný odpad:

- na základe skutočností uvedených pri nakladaní s nebezpečnými odpadmi v Slovenskej republike v rokoch 2014 - 2018 navrhujeme v strategickom dokumente podrobnejší popis činností „iný spôsob nakladania“.

Vyjadrenie obstarávateľa: „Iný spôsob nakladania“ sú všetky činnosti, ktoré nie je možné zaradiť do ostatných činností v tabuľke 2.7. Spravidla ide o činnosti zhromažďovania, skladovania a iné činnosti. Práve vzhľadom k závažnosti tejto problematiky je v strategickom dokumente venovaná celá časť 4.13 nebezpečným odpadom.

Pripomienka ku kap. 2.2.2 Nakladanie s komunálnym odpadom:

- na základe príkladov zo zahraničia môžeme skonštatovať, že prítomnosť zariadenia na energetické využitie odpadu naopak výrazne podporuje správne nakladanie s odpadmi v regiónoch, kde sa vyzbieraný odpad po vytriedení buď recykluje, alebo nerecyklovateľný odpad energeticky zhodnocuje. Týmto sa minimalizuje možnosť „inému spôsobu nakladania“, za ktorým sa na Slovensku bohužiaľ skrýva napr. aj skládkovanie triedeného zberu.

Vyjadrenie obstarávateľa: Mesto Košice má mieru recyklácie za rok 2019 na úrovni 30,23 %, čo je o 8,77 % pod priemerom recyklácie na úrovni Slovenskej republiky bez zahrnutia drobného stavebného odpadu. Tvrdenie, že prítomnosť zariadenia na energetické využitie odpadu podporuje správne nakladanie s odpadmi v regiónoch nie je podložené dôkazmi a štúdiami. Vzťahovať toto konštatovanie na iné krajiny nemusí hneď dokazovať, že prítomnosť zariadenia na energetické využitie odpadu podporuje správne nakladanie s odpadmi v regiónoch. K Vaším tvrdeniam ohľadom nízkej miery recyklácie a jej vzťahom s viacerými dôvodmi, ktoré ste vo svojej pripomienke uviedli napr. najmenej zariadení (BPS/kompostárne) na obyvateľa v Košickom kraji, vidiecky urbanizmus) uvádzame, že uvedené dôvody nemusia súvisieť s nízkou mierou recyklácie. S nízkou mierou recyklácie môže súvisieť aj potreba naplnenia kapacít zariadení prevádzkovaných v danom kraji, najmä ak ide o zariadenia, ktoré si vyžadujú stály prísun odpadov. Práve Košický kraj ako aj Bratislavský kraj vykazujú najvyšší podiel komunálnych odpadov, ktoré boli zneškodnené alebo energeticky zhodnotené v porovnaní s celkovým vznikom komunálnych odpadov v danom kraji.

Pripomienka ku kap. 2.2.3 Recyklácia komunálnych odpadov:

- podľa nášho názoru je vyvážená kombinácia recyklácia a energetického zhodnocovania na príklade Nemecka nevyhnutná na splnenie cieľa znížiť mieru skládkovania do roku 2035 pod 10 %.

Vyjadrenie obstarávateľa: V uvedenej kapitole nie je pojednávané o otázke zariadenia na energetické využitie odpadu vs. recyklácia. V danej kapitole je Nemecko uvedené ako líder v recyklácii odpadov práve vzhľadom k tomu, že ako jediné v súčasnosti plní cieľ 65 %-nej recyklácie stanovenej rámcovou smernicou o odpade do roku 2035.

V celom strategickom dokumente odporúčajú termín „spaľovanie“ nahradiť termínom „energetické zhodnocovanie“, alebo „zhodnocovanie spaľovaním“. Ak sa myslí činnosť D 10, uvedenie termínu „zneškodnenie spaľovaním“.

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s pripomienkou, pojem „spaľovanie“ bude v návrhu dokumentu podľa potreby upravený.

Ako autori uvádzajú na strane 57(pozn. MŽP SR návrhu strategického dokumentu), dostatok spracovateľných liniek na spracovanie plastov bolo by vhodné doplniť zoznamom zariadení, ich kapacitou a množstvom spracovaných plastov za obdobie 2014 – 2018.

Priemyselné odpady sa podieľajú na celkovej tvorbe v miere väčšej ako 80 % a preto by bolo veľmi vhodné kapitolu doplniť aj o nasledovné skupiny odpadov:

- odpady s obsahom azbestu;
- tekuté odpady;
- čistiarenské kaly;
- výkopová zemina;
- kontaminované zeminy a iné stabilizované/solidifikované odpady;
- nemocničný odpad a ďalšie vybrané odpady.

Navrhujeme v rámci strategického dokumentu spracovať podrobnú štúdiu spracovateľských kapacít zariadení na nakladanie s nebezpečnými odpadmi na Slovensku a taktiež vypracovať akčný plán pre nakladanie s tuhými a tekutými nebezpečnými odpadmi, ktorý by na národnej úrovni podporoval budovanie regionálnych centier pre spracovanie nebezpečných odpadov vo forme zariadení na energetické zhodnotenie a skládok.

V návrhu strategického dokumentu preto navrhujeme podrobnejšie rozpracovať a doplniť spracovateľské kapacity a ich vplyv na smerovanie a udržateľnosť odpadového hospodárstva v Slovenskej republike pre minimálne nasledovné druhy zariadení:

- zariadenia na skladovanie a prekládku odpadov;

- zariadenia na triedenie odpadov;
- zariadenia na recykláciu triedených zložiek;
- kompostárne;
- bioplynové stanice;
- biodegradačné plochy;
- zariadenia na spracovanie elektroodpadu;
- zariadenia na spracovanie starých vozidiel;
- zariadenie na recykláciu stavebných odpadov;
- zariadenia na spracovanie kovov;
- zariadenia na spracovanie pneumatík;
- zariadenia na spracovanie tekutých odpadov;
- ostane zariadenia na zhodnotenie, alebo zneškodnenie ostatných a nebezpečných odpadov.

Vyjadrenie obstarávateľa: Na str. 57 sa v návrhu strategického dokumentu uvádza nasledovné: „Odpady z plastov, ktoré sú v Slovenskej republike zastúpené veľkým počtom spracovateľských liniek, sú z hľadiska plánovania a optimalizácie infraštruktúry spracovateľských zariadení najdôležitejším prúdom, a to nie len z dôvodu zvyšovania požiadaviek na triedený zber, ale najmä z hľadiska zvyšovania cieľov zhodnocovania a recyklácie obalov do roku 2035.“, avšak na tejto strane sa neuvádza, že je v slovenskej republike dostatok spracovateľských zariadení, ako je uvedené v pripomienke. Potreba spracovateľských zariadení je uvedená v smernej časti. Vzhľadom k tomu, že Slovenská republika je viazaná plnením cieľov stanovených európskou legislatívou považujeme nami vybrané druhy odpadov v tejto dobe za dostatočné. Samozrejme aj situáciu v súvislosti s azbestom považujeme za závažnú a z tohto dôvodu plánujeme riešiť túto situáciu priamo zmenou legislatívy vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti. Taktiež aj iné druhy odpadov si vyžadujú do budúcnosti vyššiu pozornosť, napr. zdravotnícky odpad, o čom svedčí aj súčasná situácia. Údaje vychádzajú z Evidenčných listov skládok za rok 2019. V súvislosti s požiadavkou vypracovať podrobnú štúdiu spracovateľských kapacít sme navrhli v kapitole 4.13 návrhu strategického dokumentu niekoľko opatrení zaoberajúcich sa práve analyzovaním a strategickým plánom pre budovanie kapacít na spracovanie nebezpečných odpadov, keďže si závažnosť situácie v spracovaní nebezpečných odpadov uvedomujeme.

6. METRA, s. r. o. Bratislava

- proces zhodnocovania (recyklácie) kovových odpadov sa zakončuje vydaním vyhlásenia o zhode, ktorým sa deklaruje, že vzniknutý produkt prestal byť odpadom, lebo spĺňa kritériá kvality podľa nariadenia Rady č. 333/20U, resp. Komisie č. 715/2013 vrátane certifikovaného merania rádioaktivity zásielok s kovovým šrotom v koncovom bode zhodnocovania odpadu. Nakoľko sa minimálne jedno kritérium „rádioaktivita“ v Slovenskej republike neplnilo, nebolo možné teda vydávať v minulom programovom období ani právoplatné vyhlásenie o zhode a teda uvedený cieľ (zvýšenie materiálového zhodnocovania) sa nedá ani dodatočne splniť;

Vyjadrenie obstarávateľa: Nesúhlasíme s uvedenou pripomienkou. Proces zhodnocovania (recyklácie) kovových odpadov je aj výkon činností zhodnocovania odpadov, v prípade kovových odpadov R4 – Recykláciou alebo spätným získavaním kovov a kovových zliatin, ktoré sa realizujú napr. v huti ako prevádzkuje U. S. Steel Košice, s. r. o. Výsledkom takéhoto zhodnotenia kovových odpadov je výroba a nie odpad.

- na základe toho, že uvedený cieľ a opatrenie 035 pre oblasť odpadov zo železných a neželezných kovov neboli v predošlom programovom období plnené, navrhujeme

v časti 4. Závazná časť programu zachovať nesplnené ciele a opatrenia pre železné a neželezné kovy aj nasledovnom programovom období.

Vyjadrenie obstarávateľa: Čiastočne s pripomienkou môžeme súhlasiť, avšak textácia „...ale nakoľko na trhu nebol dostatočný dopyt, nie je uplatňovanie nariadenia prakticky možné.“ nie je správne naformulovaná mala by znieť, „...ale na trhu nebol o uplatnenie tohto nariadenia väčší záujem.“ Na trhu s kovovým odpadom je viac spoločností, ktoré toto nariadenie využívajú, ale vzhľadom na splnenie viacerých podmienok pri jeho uplatnení je jeho využívanie minimálne. Vzhľadom k tomu, že v oblasti nakladania s kovovými odpadmi sme nezaznamenali žiadne výraznejšie problémy s jeho zberom a následným nakladaním, nepovažujeme za potrebné v rámci nového strategického dokumentu riešiť ciele a opatrenia pre železné a neželezné kovy a to aj z dôvodu, že odpady zo železných a neželezných kovov majú svoju zostatkovú hodnotu dostatočnú na to, aby sa na trhu zabezpečil jeho zber a zhodnotenie v spracovateľských zariadeniach, či už priamo v slovenskej republike alebo v rámci európskej únie.

7. Zväz automobilového priemyslu Slovenskej Republiky, Bratislava

- zabezpečiť priebežné vyhodnotenie plnenia strategického dokumentu, s definovanými termínmi a zodpovednými osobami;

Vyjadrenie obstarávateľa: V zmysle § 9 ods. 10 zákona o odpadoch Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky predloží vláde na schválenie vyhodnotenie plnenia platného programu Slovenskej republiky raz za päť rokov odo dňa jeho schválenia. Zákon teda jasne definuje ako často a kto predloží vláde na schválenie vyhodnotenie plnenia tohto programu. V prípade častejšieho vyhodnocovania plnenia jednotlivých opatrení je možné toto vykonávať v pracovných skupinách, napr. raz za dva roky na základe nastavenia systému fungovania pracovných skupín.

- pre opatrenie: „Zavádzať mechanizmus na podporu využívania/odbytu výrobkov z recyklovaných materiálov“ odporúčame prehodnotiť zodpovednosť tak, aby existoval reálny zodpovedný (jeden), nakoľko rozdelenie zodpovednosti na päť orgánov nepovažujeme za efektívne;

Vyjadrenie obstarávateľa: Nesúhlasíme s pripomienkou. Kým neprebehne minimálne prvé stretnutie zástupcov navrhnutých inštitúcií a nebude prerokované opatrenie z hľadiska cieľa, krokov k dosiahnutiu cieľa, rozdelenie úloh, harmonogram a rozsah účasti jednotlivých inštitúcií, by bolo v tomto momente predčasné stanovovať jedného konkrétneho zodpovedného. Zároveň máme za to, že vytvoriť fungujúci mechanizmus na podporu využívania/odbytu výrobkov z recyklovaných materiálov vznikne len spoluprácou viacerých ministerstiev

- nesúhlasíme s tvrdením v opatrení, že určených parkovísk nie je dostatok. Problémom v súčasnej dobe je spôsob financovania prevádzky týchto parkovísk. Odporúčame nájsť pre mestá a obce zdroje na financovanie nákladov spojených s prevádzkou určených parkovísk (preprava vozidla, stráženie, skladovanie na niekoľko mesiacov) prehodnotiť (skrátiť) lehoty a jednotlivé kroky ako má postupovať osoba, ktorá umiestnila vozidlo na určené parkovisko tak, aby sa vozidlo vrátilo vlastníkovi alebo bolo vyhlásené za staré vozidlo a následne spracované u spracovateľa;

Vyjadrenie obstarávateľa: Nesúhlasíme s pripomienkou. Nevieme na základe akých údajov, resp. informácií pripomienkovateľ prišiel k záveru, že určených parkovísk je dostatok. V rámci slovenskej republiky stále existujú okresy, v ktorých nie je žiadne určené parkovisko. Takže táto aktivita má viesť k tomu, aby každá obec, resp. mesto, ktoré nemá určené parkovisko vo svojom blízkom okolí a bude mať záujem o prevádzkovanie určeného parkoviska (napr. v rámci zberného dvora), si mohla takéto parkovisko zriadiť a vyriešiť si situáciu s vozidlami, ktoré ich

držiteľ zanechal napr. v obci, resp. meste. Podľa § 67 zákona o rieši umiestnenie vozidla na určené parkovisko a súvisiace povinnosti držiteľa vozidla. Týka sa to aj postupu pri úhrade nákladov spojených s výkonom týchto povinností (napr. § 67 ods. 7 a 8 zákona o odpadoch). Tento postup považujeme za správny, pretože musia byť využité všetky možnosti na to, aby držiteľ vozidla zaplatil za úkony súvisiace s uplatnením § 67 zákona o odpadoch a prevzal tak aj hmotnú zodpovednosť za tieto náklady. Definovanie iných zdrojov a postupov na úhradu vyššie spomínaných nákladov v širšom rozsahu ako je definované dnes by malo za následok možné zneužívanie finančných prostriedkov a ich možné neefektívne vynakladanie zo strany štátu.

- žiadame presnejšie uviesť význam slova „podporovať“. Žiadame špecifikovať zdroje financovania spracovania starých vozidiel. Podporovať financovanie zo zdrojov environmentálneho fondu alebo vyhlásených eurofondových výziev na čerpanie prostriedkov a pod.;

Vyjadrenie obstarávateľa: Nesúhlasíme s pripomienkou. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o oblasť výskumu a vývoja, ktorá prioritne spadá do kompetencie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (aj čo sa týka čerpania financovania z rôznych zdrojov) je nutné sa s nimi stretnúť a prejsť možnosti podpôr hlavne v oblasti nových technológií nakladania s odpadmi, najmä ak ide o problematiku odpadov, ktoré nás zaujímajú najviac. Teraz definovať nejakú presnú formu podpory by mohlo znemožniť realizáciu tohto opatrenia v prípade využitia ďalších možných foriem podpory.

V kapitole 5.1 je uvedené, že zlepšenie a zefektívnenie prípravy na opätovné použitie, zhodnotenia a recyklácie odpadov je prioritou v odpadovom hospodárstve Slovenskej republiky, a preto bude na túto oblasť smerovaná podpora z európskych fondov a podľa možnosti aj z Environmentálneho fondu. Uvedené považujeme za dostatočné pre špecifikáciu zdrojov financovania.

- žiadame vypustiť opatrenie – „Prehodnotiť spôsob financovania spracovania starých vozidiel prostredníctvom rozšírenej zodpovednosti výrobcov hlavne z pohľadu financovania potrebných investičných aktivít (spojených s modernizáciou materiálov a technológií využívaných vo vozidlách)“;

Vyjadrenie obstarávateľa: Nesúhlasíme s pripomienkou. Ide o opatrenie prehodnotenia spôsobu financovania spracovania starých vozidiel prostredníctvom rozšírenej zodpovednosti výrobcov hlavne z pohľadu financovania potrebných investičných aktivít (spojených s modernizáciou materiálov a technológií využívaných vo vozidlách). Považujeme za dôležité toto prehodnotenie z dôvodu, aby spôsob financovania zodpovedal potrebám všetkých zainteresovaných strán, zohľadňoval situáciu v oblasti spracovania starých vozidiel s ohľadom na jeho efektívne fungovanie, zohľadňoval podmienky pri využití nových technológií pri výrobe vozidiel a následne environmentálne spracovanie týchto vozidiel ako odpadu (starých vozidiel). Toto je a malo by byť, v záujme všetkých zainteresovaných strán.

- aktuálna situácia so zhodnocovaním a v mnohých prípadoch aj so zneškodňovaním nebezpečných odpadov je kritická. Vybudované kapacity, ktoré sú reálne schopné spracovávať nebezpečné odpady, sú nedostatočné či už priamo možnosťami spracovania týchto odpadov alebo sú tak geograficky vzdialené, že je ekonomicky neúnosné tam nebezpečné odpady zhodnocovať. Následne končia na skládkach, pričom aj tieto už sú na hranici svojich kapacít;

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s pripomienkou, avšak navrhujeme, aby termín bol upravený na december 2022 vzhľadom k tomu, že na rok 2021 už Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky má naplánovaných viacero legislatívnych úloh a zároveň nebolo v tohtoročnom rozpočte s financovaním takejto analýzy počítané.

- v nadväznosti na O.59 je potrebné čo najskôr spracovať strategický plán, aby bolo možné v zmysle neho nasmerovať podporu vytvorenia kapacít na zhodnocovanie

nebezpečných odpadov. Vzhľadom na všetky legislatívne požiadavky (EIA, IPKZ) bude trvať vybudovanie týchto zariadení a sprístupnenie týchto kapacít trvať minimálne 3-5 rokov a aktuálna situácia na trhu nie je schopná zvládnuť spracovávanie odpadov do roku 2030;

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s pripomienkou, avšak navrhujeme uviesť termín nasledovne: „do 12 mesiacov od vypracovania analýzy v opatrení O.59“.

- žiadame o pridanie ďalších opatrení potrebných na zvýšenie podielu zhodnocovaných odpadov v Slovenskej republike – „Rozhodnutie o štátnom záujme na výstavbu veľkokapacitných zariadení pre zhodnocovanie odpadov v Slovenskej republike“;

Vyjadrenie obstarávateľa: Je potrebné to rozhodnúť na úrovni vedenia v spolupráci s Inštitútom environmentálnej politiky.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR má zato, že pred schválením strategického dokumentu bude potrebné sa s námietkou vysporiadať.

- úprava legislatívneho rámca pre umožnenie exportu nebezpečného odpadu do zahraničia v prípade nedostatočných kapacít na zhodnocovanie v Slovenskej republike s minimálnymi administratívnymi nárokmi;

Vyjadrenie obstarávateľa: Tak ako je uvedené v časti 4.16 "Cezhraničná preprava odpadov, dovoz, vývoz a tranzit odpadov" strategického dokumentu, cezhraničný pohyb odpadov na území slovenskej republiky upravujú medzinárodné predpisy – Bazilejský dohovor o riadení pohybu nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní (ďalej len „Bazilejský dohovor“) a európske právne predpisy – Nariadenie európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o preprave odpadu (ďalej len „nariadenie o preprave odpadu“), ktoré vychádza z Bazilejského dohovoru a vnútroštátne právne predpisy – zákon o odpadoch, ktorý vychádza z Bazilejského dohovoru a nariadenia o preprave odpadu. Uvedené predpisy presne vymedzujú pravidlá, postupy a podmienky, za akých je možné realizovať cezhraničný pohyb odpadov. Nie je možné, predmetné pravidlá a postupy minimalizovať z dôvodu zníženia administratívnych nárokov, nakoľko by sa Slovenská republika ako členský štát Európskeho spoločenstva dopustila porušenia záväzkov voči Európskemu spoločenstvu. Taktiež aj vnútroštátne právne predpisy, ktoré upravujú cezhraničný pohyb odpadov, musia vychádzať z právneho základu Bazilejského dohovoru a nariadenia o preprave odpadu, odklon od týchto predpisov by taktiež spôsobil porušenie záväzkov, ktorými je Slovenská republika ako členský štát Európskeho spoločenstva a zmluvná krajina Bazilejského dohovoru viazaná.

- aktívna podpora výstavby kapacít na nakladanie s nebezpečnými odpadmi v Slovenskej republike prostredníctvom odstraňovania administratívnych a technických bariér pri posudzovaní projektov v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie a stavebného konania.

Vyjadrenie obstarávateľa: Prehodnotiť a navrhnuť zmeny v rámci zákona, ktoré budú v súlade s podmienkami určenými príslušnými právnymi normami platnými na úrovni Európskej únie a zároveň zjednodušia postupy doteraz uplatňované v rámci zákona na Slovensku pri posudzovaní vplyvov navrhovaných činností, resp. ich zmien na životné prostredie a prehodnotiť a navrhnuť zmeny v rámci zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) sú v kompetencii iných subjektov a iných odborov. Nepovažujeme z našej strany za potrebné takéto opatrenie do návrhu strategického dokumentu uvádzať aj vzhľadom k tomu, že napr. MŽP SR sa touto otázkou dlhodobo zaoberá.

8. Asociácia priemyselných zväzov

Námietky a pripomienky sú totožné s námietkami a pripomienkami uvedenými v stanovisku Zväzu automobilového priemyslu Slovenskej Republiky, Bratislava uvedenými vyššie.

9. ewia, a. s. Bratislava

Pripomienky k analýze aktuálneho stavu odpadového hospodárstva v Slovenskej republike:

- pochybnosti ohľadom objektívneho vyhodnotenia aktuálneho stavu odpadového hospodárstva vzhľadom na problematický a chybový zber údajov prostredníctvom súčasného informačného systému – RISO;
- nejednotnosť v štatistickom zisťovaní o nakladaní s komunálnymi odpadmi, vzhľadom na odlišné metodiky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a Štatistického úradu Slovenskej republiky;
- návrh na doplnenie do návrhu strategického dokumentu analýzu energetického zhodnocovania odpadov v Európskej únii;
- v celej analytickej časti návrhu strategického dokumentu nie je detailne vyhodnotený dopad zmeny definície pojmu „komunálny odpad“ na množstvo komunálneho odpadu;
- v prognóze nie je zohľadnená zmena definície pojmu „komunálny odpad“ v roku 2020 a dopad tejto zmeny na množstvo zmesového komunálneho odpadu;
- výroba tuhého alternatívneho paliva v mechanicko-biologickú úpravu zo zmesového komunálneho odpadu je len jeden zbytočný krok pri nakladaní so zmesovým komunálnym odpadom, ktorý negeneruje žiadnu pridanú hodnotu, ale naopak pre pôvodcu odpadu predstavuje zbytočné náklady spojené s výrobou tuhého alternatívneho paliva. V prípade klasického zariadenia na energetické využitie odpadu je možné zmesový komunálny odpad spaľovať priamo bez tohto zbytočného kroku;
- žiadame o doplnenie analýz a štatistických údajov na základe, ktorých boli vyvedené závery, že existencia zariadení na spaľovanie odpadu v Bratislavskom a Košickom kraji má vplyv na nízku úroveň recyklácie;
- treba tiež zdôrazniť, že práve vďaka lokalizácii zariadenia na energetické využitie odpadu v Bratislavskom a Košickom kraji je v týchto krajoch najnižšia miera skládkovania odpadov 31 % resp. 38 %. Na príklade týchto dvoch krajov možno demonštrovať úspešný príbeh odklonu odpadov zo skládok bez ohrozenia miery recyklácie komunálnych odpadov

Vyjadrenie obstarávateľa: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky vychádza z údajov, ktoré sú ohlasované držiteľmi odpadov v zmysle povinností ustanovených v zákone o odpadoch. Zjednotenie a zlepšenie ohlasovania údajov by malo byť riešené v rámci nového Informačného systému odpadového hospodárstva. Vo svojom stanovisku navrhujete doplniť do návrhu strategického dokumentu analýzu energetického zhodnocovania odpadov v Európskej únii. Nepovažuje za potrebné takúto analýzu do návrhu strategického dokumentu dopĺňať, keďže právne predpisy v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni Európskej únie neustanovujú ciele pre energetické zhodnocovanie odpadov. Naopak právne predpisy v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni Európskej únie sa zameriavajú na vyššie priečky hierarchie odpadového hospodárstva, ako je predchádzanie vzniku odpadu, príprava na opätovné použitie a recyklácia. Vo svojom stanovisku uvádzate, že čierne a šedé pole na obr. 2-4 nesprávne znázorňuje údaje podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky za rok 2018. Údaje boli preverené a graf bol vypracovaný z rovnakých údajov aké uvádzate vo svojom stanovisku. Veľkosť čierneho a šedého poľa nevieme ovplyvniť, keďže zdrojové údaje sú ako už sa spomenulo rovnaké ako ste uviedli vo svojom stanovisku. Zároveň vo svojom stanovisku uvádzate, že prognóza vzniku zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu v Slovenskej republike do roku 2025 znázornená na obrázku 2-6 bola vypočítaná linearizáciou historických údajov a v prognóze nie je zohľadnená zmena definície pojmu „komunálny odpad“

v roku 2020 a dopad tejto zmeny na množstvo zmesového komunálneho odpadu. Zmena definície pojmu „komunálny odpad“ nemá vplyv na zmesový komunálny odpad a ostatný odpad a má za to, že prognóza, ktorá je znázornená na obrázku 2-6 nemá zohľadňovať zmenu definície pojmu „komunálny odpad“. Prognóza, ktorá by však uvádzala vývoj celkového komunálneho odpadu by mala mať zohľadnenú aj zmenu definície pojmu „komunálny odpad“. Po opakovanej analýze uvedených údajov však môžeme konštatovať, že je potrebné tab. 2-6 upraviť, nakoľko sa vychádzalo z údajov za roky 2002 až 2018, avšak v priebehu týchto rokov došlo viackrát k výraznejšej zmene legislatívy v odpadovom hospodárstve. Prvá podstatná zmena legislatívy prebehla už v roku 2010, kedy bol zavedený povinný triedený zber pre papier, plasty, kovy, sklo vrátane biologicky rozložiteľného odpadu, ktoré bolo v roku 2013 podporené ďalšou legislatívnou zmenou. Od roku 2016 taktiež došlo k výraznej zmene legislatívy z dôvodu zavedenia rozšírenej zodpovednosti výrobcov. Vzhľadom na uvedené je vhodné určiť za východiskový rok, práve rok 2010. Za konečný rok je potrebné určiť rok 2035 vzhľadom k stanoveným cieľom Európskej únie. K časti stanoviska pojednávajúceho o mechanicko-biologickej úprave odpadov uvádzame, že všetky fakty, ktoré uvádzate sú mu známe. K uvedenej problematike odporúčame si pozrieť materiál „Building a bridge strategy for residual waste. Material Recovery and Biological Treatment to manage residual waste within a circular economy“ z júna 2020, ktorý sa zameriava na nakladanie so zvyškovým (zmesovým) odpadom a uvádza odporúčania zameriavať sa pri plánovaní predúpravy zmesového odpadu na flexibilitu technológie s ohľadom na znižujúce sa množstvo zmesového odpadu a zvyšujúce sa množstvo odpadov zbieraných v rámci triedeného zberu. K Vaším tvrdeniam ohľadom nízkej miery recyklácie a jej vzťahom s viacerými dôvodmi, ktoré ste vo svojej pripomienke uviedli napr. najmenej zariadení (BPS/kompostárne) na obyvateľa v Košickom kraji, vidiecky urbanizmus) uvádza, že uvedené dôvody nemusia súvisieť s nízkou mierou recyklácie. S nízkou mierou recyklácie môže súvisieť aj potreba naplnenia kapacít zariadení prevádzkovaných v danom kraji, najmä ak ide o zariadenia, ktoré si vyžadujú stály prísun odpadov. Práve Košický kraj ako aj Bratislavský kraj vykazujú najvyšší podiel komunálnych odpadov, ktoré boli zneškodnené alebo energeticky zhodnotené v porovnaní s celkovým vznikom komunálnych odpadov v danom kraji. Súhlasíme s pripomienkou súvisiacou s používaním pojmu „spaľovanie“ bude v návrhu dokumentu podľa potreby upravený. Súhlasíme aj s pripomienkou ku kapitole 2.5.2. V prípade údaje 1,3 tis. ton došlo k chybe a bude to opravené. Taktiež veta „Dôvodom je nárast energeticky zhodnocovaného odpadu od roku 2016 a opätovne sa negatívne prejavilo používanie kódov iného nakladania s odpadom, a to predovšetkým kód „Zhromažďovanie odpadu“, pod ktorým bolo vykázané veľké množstvo vzniknutého odpadu.“ bude upravená nasledovne: „Dôvodom je používanie kódov iného nakladania s odpadom, a to predovšetkým kód „Zhromažďovanie odpadu“, pod ktorým bolo vykázané veľké množstvo vzniknutého odpadu.“

Pripomienky k Závaznej časti strategického dokumentu:

- k indikátorom v kapitole 4.1.1.1 návrhu strategického dokumentu navrhujeme doplniť nasledovný indikátor: Množstvo odpadu zhodnoteného energeticky v spaľovniach odpadu (tis. ton/rok);
- medzi opatrenia na dosiahnutie hlavného cieľa odpadového hospodárstva navrhujeme doplniť nasledovné opatrenia:
 - O.7. Podporovať výskum, vývoj a inovácie nových technológií v oblasti energetického zhodnocovania odpadov, ktoré majú mimoriadne vysoký potenciál pre dosiahnutie cieľov obehového hospodárstva a klimatickej neutrality, akými sú napr.: zachytávanie oxidu uhličitého a jeho využitie (CCU/S), výroba zeleného vodíka elektrolýzou vody, syntéza e-metanolu, recyklácia fosforu (kritická surovina Európskej únie) zo zvyškov horenia,

recyklácia škvary v stavebnom priemysle, extrakcia kovov a solí z produktov čistenia spalín;

- zodpovednosť: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky v spolupráci s univerzitami a vysokými školami, vedecko-výskumnými inštitúciami a podnikateľským sektorom;
- termín: priebežne.
- O.8. Analýza zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, vrátane komunálnych odpadov a definovanie potrebných kapacít pre dosiahnutie cieľov obehového hospodárstva;
- zodpovednosť: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky v spolupráci s príslušnými zväzmi združujúcimi pôvodcov odpadov a spracovateľov odpadov;
- termín: október 2021.
- O.9. Vytvorenie strategického plánu umiestnenia zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov na regionálnej úrovni vzhľadom na potreby a kapacity podľa výsledkov opatrenia O.8.;
- zodpovednosť: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky v spolupráci s príslušnými zväzmi združujúcimi pôvodcov odpadov a spracovateľov odpadov, Združenie miest a obcí Slovenska;
- termín: december 2021.
- Návrhy ďalších cieľov, indikátorov a opatrení pre komunálne odpady.

Vyjadrenie obstarávateľa: *Doplnenie nového indikátora „Množstvo odpadu zhodnoteného energeticky v spaľovniach odpadu (tis. ton/rok) nepovažujeme za potrebné aj vzhľadom k cieľom stanoveným rámcovou smernicou o odpade, ktoré Slovenská republika musí plniť. Napr. v roku 2025 sa zvýši miera prípravy na opätovné použitie a miera recyklácie komunálneho odpadu najmenej na 55 hmotnostných %. Podľa § 3 ods. 15 zákona o odpadoch je recyklácia každá činnosť zhodnocovania odpadu, ktorou sa odpad opätovne spracuje na výrobky, materiály alebo látky určené na pôvodný účel alebo iné účely, ak § 42 ods. 12, § 52 ods. 18 a 19 a § 60 ods. 15 neustanovuje inak; recyklácia zahŕňa aj opätovné spracovanie organického materiálu. Recyklácia nezahŕňa energetické zhodnocovanie a opätovné spracovanie na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo alebo na činnosti spätného zasypávania. Z tohto dôvodu nepovažujeme za potrebné v kapitole 4.2.3. uvádzať ako nové opatrenie Vami navrhnuté opatrenie. Doplnenie nových opatrení v hlavnom celi týkajúcich sa vyrieši na úrovni vedenia. Doplnenie nových opatrení v hlavnom celi týkajúcich sa analýzy zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, vrátane komunálnych odpadov s definovaním potrebných kapacít a vytvorenie strategického plánu umiestnenia zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov nepovažujeme za potrebné. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky si dalo v roku 2020 vypracovať odborné vyjadrenie „Analýza potenciálu energetického využitia odpadov v Slovenskej republike“ Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline s predmetom štúdie zistiť aká je využiteľná kapacita zariadení, ktoré sú v súčasnosti v prevádzke, či by ich bolo možné využiť na energetické zhodnocovanie odpadov. Zistiť aké kapacity na energetické zhodnocovanie odpadov bude potrebné v rámci Slovenskej republiky ešte vybudovať, aby Slovenská republika legislatívne ciele mohla splniť. Štúdia uvádza, že klasické spaľovne sú v súčasnosti na území Slovenskej republiky dve Odvoz a likvidácia odpadov, a. s. Bratislava a Kosit a. s. Košice. Skúsenosť s využívaním spaľovní v zahraničí signalizuje, že nové kapacity by mohli v budúcnosti zostať nevyužívané. Analýza sa preto zamerala predovšetkým na energetické využitie odpadov tak, aby sa využili existujúce teplárenské, ale aj iné energetické prevádzky, nie iba spaľovne odpadov. Posúdenie týchto možností v rámci Slovenskej republiky z pohľadu*

technického a ekonomického je predmetom tejto štúdie. Vo svojom stanovisku uvádzate návrh na doplnenie dvoch nových cieľov do kapitoly 4.2.1. Vzhľadom k tomu, že v stanovisku nie je uvedené odôvodnenie na základe čoho bol stanovený cieľ Znížiť mieru skládkovaných komunálnych odpadov do roku 2025 na 25 % a Zvýšiť mieru energeticky zhodnocovaného komunálneho odpadu do roku 2025 na 20 %, nie je možné uvedené ciele do návrhu strategického dokumentu doplniť. Vo svojom stanovisku uvádzate návrh na doplnenie dvoch nových indikátorov v kapitole 4.2.2 návrhu strategického dokumentu v súvislosti s návrhom dvoch nových cieľov. Vzhľadom k vyššie uvedenému nie je možné doplniť uvedené indikátory. Vo svojom stanovisku uvádzate, že navrhujete vylúčiť podporu financovania projektov zameraných na úpravu odpadov pred skládkovaním (písm. a). Zároveň je v pripomienke uvedené, že sú negatívne skúsenosti s mechanicko-biologickou úpravou. V návrhu strategického dokumentu však nie je uvedené, že podpora má byť smerovaná na podporu konkrétne mechanicko-biologickú úpravu, môže ísť aj o podporu iných zariadení na úpravu odpadu pred skládkovaním. Nesúhlasíme s pripomienkou.

Zároveň uvádzate, že je potrebné doplniť do opatrení ku komunálnym odpadom aj nové opatrenie pre podporu výskumu, vývoja a inovácií nových technológií v oblasti energetického zhodnocovania. Vzhľadom k tomu, že Slovenská republika je viazaná plnením cieľov v oblasti prípravy na opätovné použitie a recyklácie a v zmysle § 3 ods. 15 zákona o odpadoch je recyklácia každá činnosť zhodnocovania odpadu, ktorou sa odpad opätovne spracuje na výrobky, materiály alebo látky určené na pôvodný účel alebo iné účely, ak § 42 ods. 12, § 52 ods. 18 a 19 a § 60 ods. 15 neustanovuje inak; recyklácia zahŕňa aj opätovné spracovanie organického materiálu. Recyklácia nezahŕňa energetické zhodnocovanie a opätovné spracovanie na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo alebo na činnosti spätného zasypania. Z tohto dôvodu nepovažujeme za potrebné v kapitole 4.2.3. uvádzať ako nové opatrenie Vami navrhnuté opatrenie.

Pripomienky k Smernej časti strategického dokumentu:

- žiadame o doplnenie prognózy vývoja produkcie a nakladania s komunálnymi odpadmi minimálne v navrhovanom rozsahu;
- žiadame o vypracovanie novej prognózy vývoja produkcie a nakladania s komunálnym odpadom;
- pri nakladaní so zmesovým komunálnym odpadom je preto oprávnená otázka, ktorá technika napĺňa ciele obehového hospodárstva. Výroba tuhého alternatívneho paliva v mechanicko-biologickej úprave s následným spoluspaľovaním tuhého alternatívneho paliva v cementárňach, s podielom skládkovaných odpadov 40 % alebo priame spaľovania zmesového komunálneho odpadu v zariadeniach na energetické využitie odpadov s podielom skládkovaných odpadov 3%?

Vyjadrenie obstarávateľa: Vo svojom stanovisku uvádzate pripomienky k prognóze v tab. 5-1. Vzhľadom na to, že Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky prijalo k uvedenej prognóze viacero pripomienok a zároveň bola upravená prognóza vzniku zmesového odpadu a objemného odpadu v kapitole 2.2.1 akceptujeme pripomienku a uvedenú prognózu neuvedíme v návrhu strategického dokumentu. Za posledných 10 rokov došlo výraznejšie k zmene legislatívy napr. v roku 2010 bol zavedený povinný triedený zber pre papier, plasty, kovy, sklo vrátane biologicky rozložiteľného odpadu, ktoré bolo v roku 2013 podporené ďalšou legislatívnou zmenou. Od roku 2016 taktiež došlo k výraznej zmene legislatívy z dôvodu zavedenia rozšírenej zodpovednosti výrobcov, zaviedol sa množstvový zber drobného stavebného odpadu. Došlo k zmene definície komunálneho odpadu. Od 1.1.2021 sa postupne rušia výnimky zo zavedenia triedeného zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu. Zaviedli sa minimálne sadzby za oprávnené náklady za nakladanie s vyhradeným prúdom obaly a neobalové výrobky. Aj v ďalších rokoch sú naplánované také zmeny, ktoré majú výrazne

prispieť k zvýšeniu recyklácie, napr. zálohovanie jednorazových obalov, zvýšenie poplatkov za skládkovanie atď. V súlade s Programom predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025 sú taktiež naplánované viaceré opatrenia, ktoré môžu ovplyvniť množstvo vzniknutého komunálneho odpadu. Vo svojom stanovisku uvádzate pripomienky ku kapitole 5.3. V zmysle smernice o skládkach odpadov je cieľom pre Slovenskú republiku zabezpečiť, že do roku 2035 sa množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky zníži na 10 % alebo menej z celkového množstva vzniknutého komunálneho odpadu (podľa hmotnosti). V Slovenskej republike, tak ako aj v iných členských štátoch nevznikajú len komunálne odpady, ale aj iné odpady, pre ktoré bude potrebné aj v budúcnosti počítať s určitou kapacitou skládok. Je však žiaduce znižovať aj množstvo týchto odpadov ukladaných na skládky odpadov. Vo svojom stanovisku uvádzate pre väčšiu prehľadnosť investičné náklady na výstavbu zariadení na energetické zhodnotenie a porovnanie nákladov na vybudovanie mechanicko-biologickú úpravu v Ľubľane s kapacitou 150 tis. ton komunálneho odpadu a 20 tis. ton biologicky rozložiteľný kuchynský odpad z triedeného zberu a zariadenie na energetické využitie odpadu s kapacitou 100 tis. ton zmesového komunálneho odpadu a 30 tis. ton triedených zložiek komunálneho odpadu. Vzhľadom k tomu, že nemáme informáciu o tom, že v Slovenskej republike sa plánuje výstavba takého zariadenia s rovnakou kapacitou ako v Ľubľane, Vaše porovnanie investícií považujeme za informatívne.

Pripomienky k Záverečnému zhrnutiu:

- strategické dokumenty Slovenskej republiky musia reflektovať ciele pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádzať z reálnych prognóz vývoja vzniku komunálneho odpadu. Odklon prúdu komunálnych odpadov od dnes dominantného skládkovania je možné len budovaním dostatočných kapacít pre materiálové a energetické zhodnocovanie odpadov;
- z pohľadu energetického zhodnocovania komunálnych odpadov je preukázateľne najspoločnejšou a environmentálne priaznivejšou technikou pre spracovanie zmesového komunálneho odpadu priame spaľovanie v roštovom kúrenisku s kombinovanou výrobou elektrickej energie a tepla s integrovaným viacstupňovým čistením spalín.

Vyjadrenie obstarávateľa: *Návrh strategického dokumentu bol pripravovaný v súlade s cieľmi pre nakladanie s komunálnym odpadom a vychádza z požiadaviek ustanovených legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva na úrovni Európskej únie. Odklon komunálnych odpadov od skládkovania smerom k energetickému zhodnocovaniu alebo k úprave odpadov pred skládkovaním nie je z pohľadu budúcnosti udržateľné a nie je to v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a záväzkami voči Európskej únii. Je potrebné sa zamerať najmä na vyššie úrovne hierarchie odpadového hospodárstva ako je predchádzanie vzniku odpadu, prípravu na opätovné použitie a recykláciu.*

10. EKOTEAM o. z. Rohožník

- zásadné výhrady k produkcii tuhých alternatívnych palív (191210, 191212) zo zmesového komunálneho odpadu z celej Slovenskej republiky, čoho dôsledkom má byť spoluspaľovanie v cementárenských peciach. Je nepripustné aby spáliteľná zložka z komunálneho odpadu končila v zariadeniach cementárni a koncentrovala tak odpad zo Slovenských domácností len na niekoľko miest v Slovenskej republike, čoho dôsledkom môže byť výrazný nárast dopravy, emisií z dopravy, emisií zo spoluspaľovania odpadov, produkcia nebezpečných odpadov vo forme záchytoch na filtroch cementárenských pecí. V tomto kontexte sa z existencie ostatného odpadu stane výrazný podiel nebezpečného odpadu ako dôsledok

nesprávneho strategického rozhodnutia v zmysle strategického dokumentu smerovania odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021-2025.

- v posudzovaní vplyvov tohto strategického dokumentu požadujeme predložiť rozptylovú štúdiu pre miesta spalovania odpadov v Slovenskej republike, imisno-prenosové posúdenie, emisno-technologické palív pre dopravu na cestách v Slovenskej republike a posudzovať cezhraničné vplyvy vzhľadom k blízkosti hraníc s Českou republikou a Rakúskom v prípade cementárne Rohožník na západe Slovenska, pri cementárňach na severe Slovenska (Považská cementáreň a Horné Slnie), posudzovať cezhraničné vplyvy s Českou a Poľskou republikou a cezhraničné vplyvy vzhľadom s Maďarskou republikou na východe Slovenska (cementáreň Turňa nad Bodvou) a posudzovanie kumulatívnych vplyvov na životné prostredie.

Vyjadrenie obstarávateľa: Je potrebné doriešiť na úrovni vedenia.

11. MACH TRADE, s. r. o. Sered'

Pripomienky a návrhy sú formulačného charakteru v nasledovnom rozsahu:

- str. 23 – v tabuľke 2.6. chýbajú odpady z batérií a akumulátorov;

Vyjadrenie obstarávateľa: Odpady z batérií a akumulátorov sú zahrnuté pod skupinou odpadu „Vyradené časti strojov a zariadení. Dôvodom ich zahrnutia pod túto skupinu odpadov je, že bola použitá základná klasifikácia odpadov podľa Nariadenia (ES) č. 2150/2002 Európskeho parlamentu a Rady z 25. novembra 2002 o štatistike o odpadoch a nebolo vykonané rozdelenie podľa podkategórií.

- str. 35 – v tabuľke 2.12 sú uvedené nesprávne údaje pre batérie a akumulátory;

Vyjadrenie obstarávateľa: Štatistiky nevychádzajú z analýz, ale z oficiálnych údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky, ktorý ich spracováva na základe hlásení obcí. Predmetné údaje teda obsahujú výlučne odpady z batérií a akumulátorov, ktoré vznikli a boli ohlásené obcami. V štatistických ukazovateľoch nie sú zahrnuté údaje batérie a akumulátory vyzbierané v rámci spätného zberu, čo je vo vysvetlivke pod tabuľkou 2.12 konštatované.

- str. 40 – tab. 2.14 tabuľka môže byť správna z danej jednej analýzy. Avšak nutné je uviesť, že súčasťou komunálu bez záchytu v tomto prípade, sú aj iné odpady, ako napríklad prenosné BAA, atď., čo vychádza z komplexných zberových a recyklačných analýz;

Vyjadrenie obstarávateľa: Údaje o zložení komunálneho odpadu nepochádzajú z jednej analýzy, ale zo 45 prieskumov, ktoré boli v obciach Slovenskej republiky realizované v rokoch 2017-2019. Nie je nám známe, aké iné komplexné zberové a recyklačné analýzy sú k dispozícii, ak existujú, je ich potrebné pre porovnanie údajov predložiť.

- str. 52 – 2.23a - nie je jasné odkiaľ pochádzajú štatistiky. V tabuľke 2.23b. sú uvedené nesprávne údaje pre batérie a akumulátory;

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s pripomienkou. Správne má byť použitý pojem „recyklačná efektívnosť“ namiesto „recyklačná účinnosť“. Údaj za rok 2018 pri olovených batériách má byť v tabuľke 2-23b „91,4“ namiesto „69,85“. Dôvodom zmeny uvedeného údaju bola chyba v prepise údajov.

- str. 72 – nesprávne uvedené vyhodnotenie plnenia cieľa pre použité batérie a akumulátory;

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s pripomienkou. Cieľ aj pri recyklačnej efektívnosti pre olovené batérie bol dosiahnutý. Dôvodom nesprávnej informácie bola chyba v tab. 2-23b návrhu strategického dokumentu.

- str. 92 – opatrenie O49 je nesprávne vyhodnotené. Správne má byť vyhodnotené ako nesplnené;

Vyjadrenie obstarávateľa: Opatrenie je plnené pomocou dotačnej schémy realizovanej prostredníctvom výzvy č. 16 v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia zameranej na podporu zhodnocovania odpadov. Podmienky poskytnutia príspevku v rámci výzvy č. 16 boli nastavené tak, aby boli v súlade s pravidlami stanovenými v nariadeniach Európskej únie upravujúcimi poskytovanie pomoci z fondov Európskej únie, s pravidlami stanovenými v národných dokumentoch upravujúcich poskytovanie pomoci z fondov Európskej únie, s pravidlami stanovenými v Operačnom programe Kvalita životného prostredia a v schéme štátnej pomoci pre oblasť odpadového hospodárstva ako aj v súlade s cieľmi Slovenskej republiky stanovenými strategickom dokumente. Neprihlásenie sa subjektov o podporu v rámci danej výzvy nemôže byť prekážkou pre neplnenie opatrenia. Inovatívne technológie aj v oblasti vysokej úrovne recyklácie a spracovanie použitých batérií a akumulátorov bolo (je) možné podporiť v rámci výziev Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (časť Operačný program Výskum a inovácie) v súlade s intervenčnou stratégiou Operačného programu výskumu a inovácie v gescii Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky.

- str. 112 – potrebné vypustiť;

Vyjadrenie obstarávateľa: Návrh strategického dokumentu odzrkadľuje aktuálnu situáciu v problematike batérií a akumulátorov. V tomto čase prebiehajú negociačné rokovania ohľadne finálneho návrhu nariadenia, ktoré bude komplexne riešiť celý životný cyklus batérií a akumulátorov. V ňom budú nastavené limity parametrov pre plnenie jednotlivých povinností (napr. minimálny obsah recyklovaných kovov v batériách, uhlíková stopa, pasportizácia priemyselných batérií, recyklačná efektivita, miera zberu pri prenosných batériách atď.). Vzhľadom k tomu, že v súčasnej dobe nie je ešte známe finálne znenie nariadenia by bolo kontraproduktívne uvádzať do návrhu strategického dokumentu číselné hodnoty limitov jednotlivých parametrov, pretože môžu byť odlišné od znenia schváleného nariadenia. Je potrebné vyriešiť na úrovni vedenia.

- str. 121 – kapitola 4.16. V cezhraničnej prepravy chýbajú časti, ktoré boli uvedené v predošlom strategickom dokumente s celoštátnym dosahom „Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016-2020“. Tieto časti sú globálne dôležité, čo potvrdzuje nové nariadenie o batériách a akumulátorov;

Vyjadrenie obstarávateľa: S uvedenou pripomienkou nemôžeme súhlasiť z dôvodu výhrady/upozornenia Protimonopolného úradu Slovenskej republiky. V roku 2017 sa Protimonopolný úrad Slovenskej republiky formou listu predsedu obrátil na ministra životného prostredia s požiadavkou o odstránenie bariér vývozu nebezpečného odpadu, ktoré sú ustanovené v strategickom dokumente. Protimonopolný úrad Slovenskej republiky upozornil, že prostredníctvom opatrení a cieľov, ktoré sú nastavené v strategickom dokumente, Slovenská republika vytvorila bariéru pre voľný pohyb tovarov, resp. spôsobila deformáciu slovenského trhu. Zároveň predseda Protimonopolného úradu Slovenskej republiky vyzval ministra životného prostredia Slovenskej republiky o prehodnotenie cieľov a opatrení v strategického dokumentu, tak aby boli dodržané právne predpisy ES a aby to napomohlo obnove konkurenčného prostredia v Slovenskej republike. Je potrebné vyriešiť na úrovni vedenia.

- str. 129 – kapitola 5.1.5 nesprávne uvedená informácia o neexistencii recyklačného zariadenia na lítiové batérie v Slovenskej republike;

Vyjadrenie obstarávateľa: Súhlasíme s pripomienkou a v kapitole 5.1.5 v poslednej vete je možné vypustiť nasledovné slová: “ nakoľko na území Slovenskej republiky neexistuje zariadenie na nakladanie s uvedeným typom odpadu “.

- str. 129 - kapitola 5.1.5 súhlasíme s tým, ako je nastavená podpora, avšak je potrebné aj správne nastaviť podmienky čerpania finančných prostriedkov v rámci podporných fondov.

Vyjadrenie obstarávateľa: V rámci záväznej časti návrhu strategického dokumentu sú uvedené nasledovné opatrenia: „Podporiť financovanie technológií na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie a spracovania použitých batérií a akumulátorov, používaných v automobilovom priemysle ako pohonné jednotky, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšiu dostupnú techniku (BAT). Zodpovednosť: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. Termín: priebežne. O.50. Podporiť projekty zamerané na výskum a vývoj v oblasti recyklácie a zhodnocovania nových typov batérií a akumulátorov, ktoré sa stanú odpadom, resp. tých typov použitých batérií a akumulátorov, ktorých recyklácia a zhodnotenie sú v súčasnosti problematické. Zodpovednosť: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky v spolupráci s univerzitami a vysokými školami, výskumno-vývojovými inštitúciami a podnikateľským sektorom. Termín: priebežne“. V súčasnosti sa pripravuje operačný program, ktorý bude upravovať smerovanie financovania z fondov Európskej únie v programovom období 2021-2027, pričom financovanie projektov v oblasti odpadového hospodárstva bude vychádzať z cieľov a opatrení tohto návrhu strategického dokumentu. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky navrhuje na podporu v novom Operačný program Slovensko aj aktivity v oblasti recyklácie odpadov.

12. SPV Dáľovce, s. r. o., Bratislava

Stanovisko bolo doručené po uplynutí lehoty na vyjadrenia sa k dokumentácii (20. 01. 2021). Pripomienky sa týkali doplnenia podpory pre zariadenia na báze rotačných pecí a vysokoteplotných splynovacích zariadení s tavením tuhého zvyšku. Taktiež sa pripomienka týka nepodpory rozširovania skládok odpadov a podporu zariadení s ohľadom na zníženie množstva skládkovaného odpadu na minimum. Pripomienky je možné si uplatniť v rámci medzirezortného pripomienkového konania, obstarávateľ neposkytol vzhľadom na túto skutočnosť vyjadrenie k tejto pripomienke.

7. Verejné prerokovanie správy o hodnotení a jeho závery

Verejné prerokovanie zabezpečil podľa § 11 ods. 4 a 5 a § 17 ods. 9 a 10 zákona rezortný orgán do 21 dní od zverejnenia správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu podľa § 17 ods. 8 zákona v spolupráci s MŽP SR. Termín a miesto verejného prerokovania oznámil rezortný orgán MŽP SR najmenej desať dní pred jeho konaním a MŽP SR termín a miesto verejného prerokovania zverejnilo na svojom webovom sídle na adrese <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/program-odpadoveho-hospodarstva-slovenskej-republiky-na-roky-2021-2025> dňa 23. 12. 2020. Rezortný orgán zabezpečil zverejnenie v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom v denníku SME dňa 23. 12. 2020. Verejné prerokovanie sa uskutočnilo dňa 13. 01. 2021 od 09:00 hod. vo veľkej sále Dionýza Štúra na 1. poschodí, v budove Geofondu (ŠGÚDŠ), Mlynská dolina 1, 817 04 Bratislava a elektronicky prostredníctvom aplikácie Microsoft Teams.

Verejného prerokovania sa fyzicky zúčastnili zástupcovia obstarávateľa a traja zástupcovia verejnosti. Vzhľadom na pretrvávajúci epidemiologický stav sa zástupca príslušného orgánu a ďalší zástupcovia verejnosti zúčastnili verejného prerokovania elektronicky prostredníctvom aplikácie Microsoft Teams. Priebeh verejného prerokovania je zachytený v Zázname z verejného prerokovania spolu s prezenčnou listinou.

Verejné prerokovanie zahájil zástupca obstarávateľa, Ing. Peter Šimurka, riaditeľ odboru odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie. Nasledne zástupkyňa MŽP SR, Mgr. Dáša

Hanuščinová informovala prítomných o prebiehajúcom procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu.

V rámci diskusie vystúpili:

- p. Sákrány (*Združenie obcí Horného Žitného ostrova v odpadovom hospodárstve so sídlom v Šamoríne*)

upozornil na problém ohľadom polystyrénu. Odporučil by ciele zberu mať na povinnej úrovni, zohľadnené na úrovni štandardov zberu, prepracované a zvýšené štandardy zberu, zvýšenie kapacitných odberov najmä pre plastové obaly. Prehodnotiť prevádzky, či ich je dostatok. Poprosil, aby bola tabuľka č. 2.3 výstupom pre navýšenie cieľov v rámci štandardov zberu.

- p. Dianiška (*Únia spracovateľov zmesného plastového odpadu*)

sa vyjadril, že vytvorí komisiu, ktorá sa bude venovať najmä materiálovému zhodnoteniu. Prečítal list rozoslaný viacerým subjektom. Vyjadril sa k energetickému zhodnocovaniu, že ide do popredia pred materiálovým zhodnocovaním, taktiež k zákazu chemickej recyklácie, že v Slovenskej republike má chemická recyklácia normu (STN-ku) určenú pre materiálové zhodnocovanie. Podporujú materiálovú recykláciu bez rozdielu a majú k dispozícii dokumenty k podpore chemickej recyklácie. Ako problém vidí vyjadrenie Centra pre európsku politiku o nepodpore recyklačných zariadení. Vadí im ignorancia recyklácie z návrhu strategického dokumentu kde je sporná časť: „*Pre odklonenie od skládkovania je potrebné zamerať sa aj na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov a nebezpečných odpadov v existujúcich zariadeniach na energetické zhodnocovanie odpadov, napr. vytvorením dobrovoľných dohôd, podporou transformácie existujúcich teplární na energetické zhodnocovanie odpadov a uviedol príklady slovenských firiem*“. Ďalej sa vyjadril, že výrobky sa vyvážajú, ale odpad z výroby tu ostáva, uviedol množstvo kompozitných plastov (5 – 10%). Okrem iného navrhujú transparentné preukazovanie recyklačných poplatkov.

- p. Oravec (*Národná recyklačná agentúra Slovensko*)

uviedol, že všetci triedime, recyklujeme, ale keď sa na to pozrieme, sme ďaleko od smerníc Európskej únie, je rozdiel oproti zahraničiu, trh u nás zaspal, je nedostatok financií na zabezpečenie zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu, aj kvalita kompostu je problém.

- p. Plesník (*Národná recyklačná agentúra Slovensko*)

sa vyjadril, že v predloženom návrhu strategického dokumentu absentuje nový akčný plán k produktovej politike. Predložili návrh pre textil. Nesúhlasia s termínmi k textilu a navrhujú skoršie termíny a tým, aby už vyhodnocovanie opatrení bolo budúci rok. Uviedol, že zelené verejné obstarávanie je dobrovoľné a malo by byť povinné. Chýba mu kolaboratívne hospodárstvo, postavené na lokálnej spolupráci. Spomenul, že propagácia, ktorá aktuálne beží, chýba podpora tejto činnosti, aby bola efektívna. Tvrdenie, že recyklované výrobky sú drahé nie je pravdivé keď sa zoberie do úvahy Life cycle assessment (LCA). Navrhuje pre inštitút environmentálnej politiky, nech sa spojí s recyklátormi pre údaje pre náhrady primárnych surovín.

- p. Vašina (*Únia spracovateľov zmesného plastového odpadu*)

má pocit, akoby bol návrh strategického dokumentu robený externou firmou, a je v ňom málo spomenuté, ako sa majú splniť limity recyklácie, ak obce majú plniť ciele, musia si ich od zberoviek dokupovať. Uviedol, že je malý počet recyklátorov na také množstvo plastov. K uvedeným chýbajúcim zariadeniam uvádza, že to je chybná informácia v dokumente a že zariadenia sú je potreba vyhľadania spôsobu financovania. Ďalej uviedol, že všetko čo sa týka recyklácie a zhodnocovania, je potrebné refundovať. Chýba mu stav konca odpadu a vznik

suroviny, niečo bližšie v oblasti v odpadovom hospodárstve, v zhodnocovaní elektroodpadov sa snaží vyrobiť aj produkt, ale chýba mu krytie prevádzkových nákladov.

- p. Machalík (*Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky*) spomenul konkrétne pripomienky, ktoré boli predložené písomne a sú vyhodnotené v časti III. 6. tohto stanoviska.

- p. Hletková (*Zväz automobilového priemyslu Slovenskej republiky*) Uviedla pripomienky k časti cieľ návrhu strategického dokumentu. Chýba im priebežné vyhodnocovanie opatrení, buď na ročnej báze alebo každý druhý rok. V princípe vyjadrili spokojnosť za doplnenie časti k priemyselným odpadom, ako bolo komunikované minulý rok, ale k analýze zariadení by navrhovali skorší termín.

- P. Mihálik (*recyklátor*) Uviedol, že zhodnocuje 24 000 t odpadu, ako recyklátorovi mu chýba podpora, má pocit, že všetky opatrenia vedú k nepodpore recyklátorov. Veľa kompozitných odpadov končí na skládke, oni ako recyklátori by sa o ne vedeli postarať, ale podpora musí byť citeľná, nie je ju vidieť.

Verejné prerokovanie ukončil zástupca obstarávateľa Ing. Peter Šimurka, riaditeľ odboru odpadového hospodárstva a integrovanej prevencie.

Z priebehu a obsahu verejného prerokovania plynie, že k správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu mali zúčastnení pripomienky, požiadavky aj výhrady, resp. odporúčania na prepracovanie, dopracovanie alebo úpravu návrhu strategického dokumentu.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Stav životného prostredia Slovenskej republiky je popísaný a pravidelne aktualizovaný v správach o stave životného prostredia, ktoré Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky každoročne zverejňuje na základe zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov a zákona č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, odovzdávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V dvojročných intervaloch je verejnosti sprístupňovaná aj Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky na adrese www.enviroportal.sk, ktorú spracováva Slovenská agentúra životného prostredia z podkladov odborných organizácií rezortu životného prostredia. V mapových podkladoch sú prehľadne spracované informácie o jednotlivých zložkách životného prostredia Slovenskej republiky.

V tejto kapitole sú uvedené predovšetkým informácie o stave tých zložiek životného prostredia, na ktorých sa podieľa aj spôsob nakladania s odpadom. Jednotlivé časti kapitoly o súčasnom stave životného prostredia sú prevzaté najmä zo Správy o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2018, ale aj iných relevantných dokumentov.

Strategický dokument pravdepodobne nebude mať priame vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva, predpokladajú sa iba nepriame alebo sekundárne. Pravdepodobné vplyvy navrhovaného strategického dokumentu, na jednotlivé zložky životného prostredia vrátane zdravia, boli posudzované pre variant riešenia uvedený v strategickom dokumente a pre nulový variant (stav, ktorý by nastal, ak by navrhovaný strategický dokument nebol schválený) pri zohľadnení pravdepodobného vývoja v riešenej oblasti a trendov vývoja. Posudzovanie bolo zamerané predovšetkým na identifikáciu a posúdenie predpokladaných

významných vplyvov na zdravie a jednotlivé zložky prostredia relevantné z hľadiska charakteru navrhovaného strategického dokumentu.

Ovzdušie

Cieľom v kvalite ovzdušia je udržať kvalitu ovzdušia v miestach, kde je dobrá a v iných prípadoch ju zlepšiť. Hodnotením kvality ovzdušia je zisťovanie úrovne znečistenia ovzdušia použitím metód merania, výpočtu, predpovedania alebo odhadovania. Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší. V § 7 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov je stanovený postup pre jej hodnotenie. Kritériá kvality ovzdušia sú uvedené vo vyhláske Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia. Základným východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia na Slovensku sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré realizuje Slovenský hydrometeorologický ústav na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia. V nadväznosti na merania sa pre plošné hodnotenie kvality ovzdušia využívajú metódy matematického modelovania.

Od roku 2020 vstúpili do platnosti nové prísnejšie emisné stropy a ku sledovaným látkam pribudnú aj PM_{2,5}, čo sú drobné častice alebo kvapôčky s aerodynamickým priemerom menším ako 2,5 µm. Slovenská republika plní záväzky vyplývajúce z Dohovoru Európskej hospodárskej komisie Organizácie spojených národov o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov a jeho protokolov. Napriek poklesom celkového množstva emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia zostáva kvalita ovzdušia jedným z najzávažnejších problémov v životnom prostredí a Envirostratégia 2030 ju definuje ako jeden z troch najväčších súčasných problémov v Slovenskej republike.

Slovenskej republike sa zatiaľ nedarí plniť všetky stanovené limitné hodnoty, problémom zostáva hlavne znečistenie ovzdušia oxidom dusičitým - NO₂, drobnými časticami alebo kvapôčkami s aerodynamickým priemerom menším ako 10 µm - PM₁₀ a benzo(a)pyrénom. Taktiež problémom zostáva prízemný ozón, kde sú trvalo prekračované stanovené cieľové hodnoty. Podľa najnovších údajov publikovaných Európskou environmentálnou agentúrou znečistenie ovzdušia spôsobilo v roku 2014 v Slovenskej republike 5 416 predčasných úmrtí. V roku 2015 sa ich počet zvýšil na 5 421.

Realizácia strategického dokumentu bude prispievať k zlepšeniu stavu ovzdušia:

- obmedzením úniku skládkových plynov v dôsledku zníženia skládkovania biologicky rozložiteľných odpadov;
- obmedzením rizika požiarov, ktoré vznikajú na skládkach odpadov;
- znížením tvorby zápachu obťažujúceho obyvateľov v blízkosti skládok odpadov;
- využívaním bioplynu v bioplynových staniciach;
- zlepšením systému zberu nebezpečných odpadov, patriacich do vyhradených prúdov odpadov v rámci rozšírenia zodpovednosti výrobcov;
- kampaňami, ktoré prispievajú k zvýšeniu environmentálneho povedomia občanov (napr. informovaním o úniku škodlivých látok do ovzdušia pri domácom spaľovaní odpadov, pri spaľovaní zelených odpadov na vlastných pozemkoch a spaľovaní odpadových olejov v malých kotloch).

Voda

Z hľadiska kvantity ale aj kvality sú vodné zdroje Slovenskej republiky rozložené nerovnomerne. Dôvodom sú jednak prirodzené podmienky, ale aj stále významnejšie zrážkové

podmienky výrazne ovplyvňované predlžujúcimi sa obdobiami sucha striedajúcimi sa s krátkodobými, ale intenzívnymi zrážkami. Napriek tomu má Slovenská republika dostatok vodných zdrojov s perspektívou zabezpečenia potrieb vody aj do budúcnosti. Avšak sú niektoré lokálne oblasti s problémom zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody pre obyvateľov. Zatiaľ sa nedarí dosiahnuť dobrý stav a potenciál na všetkých vodných útvaroch. Aj keď objem a znečistenie vypúšťaných odpadových vôd zaznamenali v dlhodobom časovom horizonte pokles, jedným z najvýznamnejších opatrení, ktoré je potrebné realizovať, je zvýšenie odvádzania a čistenia odpadových vôd v mestách a obciach. Dlhodobo pretrvávajúca vysoká kvalita pitnej vody dodávanej pre spotrebu obyvateľov verejnými vodovodmi. Počas sledovaného obdobia 1995 – 2018 percento celkových odberov z odtoku z územia Slovenskej republiky (miera užívania vody) malo kolísavý charakter, pričom najvyššia hodnota bola zaznamenaná v roku 2003, ktorý bol charakterizovaný ako mimoriadne suchý a kde boli zaznamenané významné odbery na závlahy. Kvalitatívne ukazovatele povrchových vôd v roku 2018 boli monitorované podľa schváleného „Dodatku k Rámcovému programu monitorovania vôd Slovenska na obdobie rokov 2016 – 2021 na rok 2018“. Monitorovaných bolo 534 miest v základnom a prevádzkovom režime. Kvalita povrchových vôd v roku 2018 vo všetkých monitorovaných miestach splnila limity pre vybrané všeobecné ukazovatele a ukazovatele rádioaktivity.

Podzemná voda predstavuje neoceniteľný, technicky dostupný a z kvantitatívneho, kvalitatívneho ale aj ekonomického hľadiska najvhodnejší zdroj pitnej vody. Dostatok prírodných a využiteľných zdrojov podzemných vôd, ich lepšia kvalita, nižšie náklady na jej úpravu, a potenciálne menšia možnosť ich znečistenia predurčujú podzemné vody za dominantný zdroj pitnej vody v Slovenskej republike. Na základe hodnotenia vodohospodárskej bilancie, ktorá sa zaoberá vzťahom medzi existujúcimi využiteľnými zdrojmi podzemných vôd a požiadavkami na vodu v danom roku, vyjadreným v podobe bilančného stavu, ktorý je ukazovateľom miery (optimálnosti) využívania vodných zdrojov v hodnotenom roku je možné konštatovať, že v roku 2018 z celkového počtu 141 hydrogeologických rajónov Slovenskej republiky bol hodnotený bilančný stav ako dobrý v 128 rajónoch, uspokojivý v 12 rajónoch a napätý v 1 hydrogeologickom rajóne. Havarijný ani kritický bilančný stav sa nevyskytol v žiadnom hydrogeologickom rajóne ako celku.

Kontrola kvality vody a jej zdravotná bezpečnosť sa určuje prostredníctvom súboru ukazovateľov kvality vody, reprezentujúcich fyzikálne, chemické, biologické a mikrobiologické vlastnosti vody. V roku 2018 sa v prevádzkových laboratóriách vodárenských spoločností analyzovalo 18 942 vzoriek pitnej vody, v ktorých sa urobilo 486 666 analýz na jednotlivé ukazovatele pitnej vody. Podiel analýz pitnej vody vyhovujúcich hygienickým limitom dosiahol v roku 2018 hodnotu 99,75 %. Podiel vzoriek vyhovujúcich vo všetkých ukazovateľoch požiadavkám na kvalitu pitnej vody dosiahol hodnotu 95,45 %. V týchto podieloch nie je zahrnutý ukazovateľ voľný chlór.

Podiel vypúšťaných čistených odpadových vôd k celkovému množstvu odpadových vôd vypúšťaných do tokov v roku 2018 predstavoval 93,06 %. Počet obyvateľov bývajúcich v domoch napojených na verejnú kanalizáciu v roku 2018 dosiahol počet 3 724 tis. obyvateľov, čo predstavuje 68,40 % z celkového počtu obyvateľov. Vybudovanú verejnú kanalizáciu malo 1 128 obcí (39,03 % z celkového počtu obcí Slovenskej republiky). V roku 2016 podiel pripojených obyvateľov na stokovú sieť v 2 047 aglomeráciách vo veľkostnej kategórii pod 2 000 ekvivalentných obyvateľov bol na úrovni 26,09 %. V 356 aglomeráciách vo veľkostnej kategórii nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov podiel znečistenia odstráneného stokovou sieťou predstavoval 84,12 %.

Počet obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov v roku 2018 dosiahol 4 859,94 tis., čo predstavovalo 89,25 % z celkového počtu obyvateľov Slovenskej republiky. V roku 2018 bolo v Slovenskej republike 2 416 samostatných obcí, ktoré boli zásobované vodou z verejných vodovodov a ich podiel z celkového počtu obcí v Slovenskej republike tvoril 83,60 %. Množstvo vyrobenej pitnej vody v roku 2018 dosiahlo hodnotu 291,77 mil. m³, čo bolo približne na úrovni roku 2017. Z celkovej vody vyrobenej vo vodohospodárskych zariadeniach straty vody v potrubnej sieti predstavovali v roku 2018 24,1 %. Špecifická spotreba vody v domácnostiach mierne narástla na hodnotu 77,97 l.obyv⁻¹.deň⁻¹.

Realizácia strategického dokumentu bude prispievať k zlepšeniu stavu vody:

- zlepšením systému zberu nebezpečných odpadov sa zabráni únikom nebezpečných látok do podzemných aj povrchových vôd;
- obmedzením skládkovania odpadov sa zníži aj tvorba priesakových kvapalín a následne odpadových vôd vypúšťaných do recipientu z čistiarní;
- kampaniami, ktoré prispievajú k zvýšeniu environmentálneho povedomia občanov (napr. zvýšením informovanosti obyvateľstva o možnom vplyve nezákonného ukladania odpadov na podzemnú a povrchovú vodu).

Pôda

Celková výmera Slovenskej republiky v roku 2018 predstavovala 4 903 407 ha, z čoho podiel poľnohospodárskej pôdy bol 48,5 %, lesných pozemkov 41,3 % a nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov 10,2 %. V rokoch 2005 – 2018 došlo k poklesu výmery poľnohospodárskej pôdy o 2,2 % (-53 878 ha) na súčasných 2 379 101 ha. Nárast bol zaznamenaný u výmery vodných plôch o 2,1 % (+1 915 ha) a lesných pozemkov o 1 % (+20 793 ha), pričom najväčší percentuálny nárast oproti roku 2005 nastal u zastavaných plôch a nádvorí o 5,1 % (+11 632 ha). Výmera poľnohospodárskej pôdy od roku 1993 neustále klesá najmä na úkor zastavaných plôch a nádvorí.

Informácie o stave a vývoji vlastností pôd poskytuje Čiastkový monitorovací systém Pôda, ktorý má celoplošný charakter, pomocou ktorého sa sleduje vývoj poľnohospodárskych pôd, lesných pôd a pôd nad hranicou lesa v rámci celej Slovenskej republiky. Čiastkový monitorovací systém Pôda je realizovaný Národným poľnohospodárskym a potravinárskym centrom - Výskumným ústavom pôdoznanectva a ochrany pôdy.

Na základe posledného a najnovšieho hygienického prieskumu poľnohospodárskych pôd v okolí hliníkárne v Žiari nad Hronom sa ukázalo, že plocha kontaminovaných pôd fluórom sa mierne znižuje, podobne aj koncentrácia fluóru v pôde, čo potvrdzuje zlepšenú emisnú situáciu v danom regióne. Na druhej strane však proces znižovania koncentrácie sledovaných a hodnotených prvkov v pôde je veľmi pomalý. Lokality, ktoré boli kontaminované v minulosti (v okolí priemyselných závodov, v oblasti vplyvu geochemických anomálií) sú kontaminované aj v súčasnosti, čo znamená, že pôdy si pomerne dobre a dlho udržiavajú tento nepriaznivý stav. Obsahy sledovaných prvkov na týchto lokalitách sú vyššie ako 80 % stanoveného limitu, a preto ich bude potrebné aj naďalej monitorovať.

Podľa Správy o stave biotopov a druhov európskeho významu za obdobie 2013 – 2018 celkovo došlo k zhoršeniu stavu druhov a biotopov, ktoré je však spôsobené najmä zlepšeným zavedením poznatkov o monitorovacom systéme, vylepšením odborných odhadov a identifikáciou relevantných údajov o druhoch a biotopoch, ktoré predtým neboli známe. Podľa výsledkov sa k roku 2018 nachádzalo v nepriaznivom stave (nevyhovujúci, príp. zlý) 75 %

druhov a 63,4 % biotopov európskeho významu. Podľa Správy o stave životného prostredia Slovenskej republiky za rok 2018 je v súčasnosti ohrozených 1 046 druhov nižších rastlín (11,4 %), pričom je ohrozená tretina machorastov a skoro štvrtina lišajníkov. Z vyšších rastlín je ohrozených 527 druhov (14,6 %). Najviac kriticky ohrozených druhov flóry Slovenskej republiky pochádza z biotopov globálne ohrozených v celej strednej Európe (rašeliniská, mokrade, zaplavované lúky, slaniská, piesky). Základnou príčinou ohrozenia rastlín je práve priama alebo nepriama deštrukcia týchto stanovišť, pričom niekde doteraz nepoznáme ich pravé príčiny.

V súčasnosti je chránených 823 druhov a poddruhov rastlín vyskytujúcich sa v Slovenskej republike, z toho 713 druhov vyšších (cievnatých) rastlín, 23 druhov machorastov, 17 druhov lišajníkov a 70 druhov vyšších húb vyskytujúcich sa v Slovenskej republike. Trend výskytu a vývoja invázných nepôvodných druhov rastlín, ale aj ostatných nepôvodných druhov rastlín s vysokým inváznym potenciálom, sa zhoršuje. V roku 2018 prebiehalo mapovanie invázných druhov a zároveň prebiehalo odstraňovanie invázných druhov rastlín realizovaných na 70 lokalitách v chránených územiach na výmere 46,97 ha. Podľa aktuálnych červených zoznamov živočíchov je spolu ohrozených 1 636 bezstavovcov (6,6 %) a 100 taxónov stavovcov (24,2 %), pričom stav ich ohrozenosti je čoraz významnejší. U všetkých živočíchov spočíva prioritná požiadavka v zabezpečení ochrany ich biotopov, teda dostatočne veľkých a zachovalých území, v ktorých môžu prirodzene prežívať a rozmnožovať sa. Počet chránených živočíchov predstavuje v súčasnosti 1 042 taxónov, z toho 816 s výskytom v Slovenskej republike (cez 3 %). Nie je tu zahrnutá taxonomická skupina vtákov, keďže všetky druhy prirodzene sa vyskytujúcich vtákov na území Slovenskej republiky sú chránené.

Realizácia strategického dokumentu bude prispievať k zlepšeniu stavu pôdy:

- obmedzením skládkovania odpadov sa obmedzí nový záber a znehodnocovanie pôdy;
- zlepšením systému zberu nebezpečných odpadov sa zabráni únikom nebezpečných látok do pôdy;
- triedeným zberom biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností sa zabezpečí surovina k výrobe vysokokvalitného hnojiva, ktoré zlepšuje vlastnosti pôd;
- kampanami, ktoré prispievajú k zvýšeniu environmentálneho povedomia občanov (napr. zvýšením informovanosti obyvateľstva o možnom vplyve nezákonného ukladania odpadov na poľnohospodársku pôdu; o tom, že po požiaroch, alebo domácom spaľovaní odpadov sa kontaminanty z ovzdušia dostávajú aj do poľnohospodárskej pôdy).

Horninové prostredie

Stav horninového prostredia je monitorovaný v rámci Čiastkového monitorovacieho systému Geologické faktory. Zameraný je hlavne na tzv. geologické hazardy, t. j. škodlivé prírodné alebo antropogénne geologické procesy, ktoré ohrozujú prírodné prostredie, a v konečnom dôsledku aj človeka. Z informácií o ôsmich podsystémoch Čiastkového monitorovacieho systému Geologické faktory sú uvedené tri podsystémy, ktoré súvisia so spôsobmi nakladania s odpadom v minulosti:

1. *antropogénne sedimenty charakteru environmentálnych záťaží* (najnovšie informácie v tejto sekcii sú dostupné z dokumentov Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra z roku 2015 - Komplexný monitoring odkalísk Slovenskej republiky, časť 11. V tomto roku bol uskutočnený monitoring vybraných 5 odkalísk v lokalitách Sereď, Fámeš,

Šulekovo, Šaľa a Široká a ich vplyv na životné prostredie. Všetky uvedené lokality sú evidované ako environmentálne záťaž. Výsledky monitorovania ukazujú na jednoznačný súvis znečisteného prostredia s uloženými odpadmi)

2. *vplyv ťažby na životné prostredie* (monitoring vplyvov ťažby na životné prostredie bol v roku 2018 vykonaný na 11 rizikových lokalitách ťažby rúd: Pezinok, Štiavnicko - hodrušský rudný obvod, Kremnický rudný obvod, Špania Dolina, Liptovská Dúbrava, Rožňava, Nižná Slaná, Smolník, Slovinky, Rudňany, Novoveská Huta. Na týchto lokalitách sa monitorujú inžiniersko - geologické, hydrogeologické a geochemické aspekty vplyvov ťažby na životné prostredie v účelových pozorovacích sieťach monitorovaných objektov. V roku 2018 sa dokumentoval v sledovaných oblastiach pretrvávajúci stav negatívneho ovplyvnenia kvality miestnych povrchových tokov banskými vodami, drenážnymi vodami odkalísk a priesakovými vodami hald a prírodných ložiskových (geochemických) anomálií. Najnepriaznivejšia situácia je naďalej v oblastiach s výskytom rudných ložísk, hlavne v Smolníku, Liptovskej Dúbrave, Španej Doline, Pezinku, Slovinkách a Rudňanoch.)
3. *monitorovanie riečnych sedimentov* (riečne sedimenty predstavujú prostredie, v ktorom prebieha podstatná časť samočistiacich procesov v povrchových tokoch. V prírodných podmienkach Slovenskú republiku reprezentujú z environmentálneho hľadiska dôležité vzorkovacie a hodnotiace médium, najmä v dôsledku široko rozvinutej riečnej siete a relatívne silnej členitosti reliéfu. Riečny sediment odráža geochemický charakter pôd, hornín a produktov ich zvetrávania v povodí a charakterizuje tiež samotný vodný tok. Cieľom monitorovacieho subsystému je identifikácia časových zmien a priestorových rozdielov obsahov vybraných prvkov v aktívnom riečnom sedimente hlavných tokov Slovenskej republiky, a to vplyvom primárnych ako aj antropogénnych podmienok. Z pohľadu znečistenia sú dlhodobovo znečistené toky Nitra, Štiavnica, Hron, Hornád, Hnilec)

Environmentálna záťaž je znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie, alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody. Problematiku upravuje zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov. V súčasnosti sa environmentálne záťaž a informácie o ich umiestnení a prípadnej rizikovitosti evidujú v rámci Informačného systému environmentálnych záťaží, ktorý je súčasťou informačného systému verejnej správy. Informačný systém environmentálnych záťaží sa pravidelne aktualizuje a svojim používateľom poskytuje aktuálne a overené atribútové a geopriestorové údaje z databázy administratívneho zdroja. Informačného systému environmentálnych záťaží je Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a jeho technickým a odborným prevádzkovateľom je Slovenská agentúra životného prostredia. Podľa informácií uvedených na adrese <http://envirozataze.enviroportal.sk/Statisticke-prehlady> je k 11. 03. 2020 celkový počet evidovaných environmentálnych záťaží 1815. V Registri časť A je uvedených 931 pravdepodobných environmentálnych záťaží. V Registri časť B je uvedených 310 environmentálnych záťaží. Register v časti C uvádza 808 sanovaných/rekultivovaných lokalít. Vláda Slovenskej republiky svojím uznesením č. 7 z 13. januára 2016 schválila nový strednodobý strategický dokument v oblasti riešenia environmentálnych záťaží – Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2016 – 2021), ktorý prostredníctvom svojich 5 cieľov a k nim prislúchajúcich aktivít a programových opatrení vytvára rámec na riešenie problematiky environmentálnych záťaží na území Slovenskej republiky v príslušnom období.

Realizácia strategického dokumentu bude prispievať k zlepšeniu stavu horninového prostredia:

- zlepšením systému zberu nebezpečných odpadov sa zabráni únikom nebezpečných látok do horninového podložia;
- energetickým využívaním odpadov a bioplynu sa šetria neobnoviteľné surovinové zdroje;
- využívaním kritických surovín z vyhradených prúdov odpadov sa šetria surovinové zdroje.

Realizácia strategického dokumentu bude prispievať k zlepšeniu stavu biotických zložiek životného prostredia a zdravia:

- zlepšovanie stavu ovzdušia, vôd a pôdy je predpokladom zlepšovania stavu rastlín a živočíchov, vrátane človeka,
- realizácia záväznej časti POH SR môže prispieť aj k zlepšeniu zdravotného stavu obyvateľstva.

Cezhraničné vplyvy

Návrh strategického dokumentu rieši otázky a problémy národného charakteru a dosahovanie cieľov stanovených pre Slovenskú republiku, ktoré vyplývajú a úzko súvisia s hlavnými prioritami Európskej únie. Realizáciou strategického dokumentu sa nepredpokladajú negatívne cezhraničné environmentálne vplyvy. Správnou realizáciou navrhovaných opatrení však strategický dokument prispeje aj k riešeniu globálnych problémov, ktoré súvisia so zmenami v životnom prostredí.

Obyvateľstvo

Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky 2019, publikovaná Národným centrom zdravotníckych informácií prezentuje k 31. 12. 2019 podľa údajov štatistického úradu Slovenskej republiky, že v roku 2019 sa na území Slovenska narodilo 57 054 živonarodených detí a zomrelo 53 234 osôb, čo je o 1 059 menej ako v roku 2018.. Prirodzený prírastok obyvateľstva tak dosiahol 3 820 osôb. K 31. 12. 2019 mala Slovenská republika 5 457 873 obyvateľov. Z celkového počtu obyvateľov predstavovali muži 2 665 350 osôb a ženy 2 792 523 osôb. Priemerná hustota obyvateľstva je 111,08 obyvateľov na km² a podľa krajov sa pohybuje v rozmedzí od 319 obyvateľov na km² (Bratislavský kraj) do 69 obyvateľov na km² (Banskobystrický kraj) (tab.1-1). Z demografického hľadiska sa Bratislavský kraj v porovnaní s ostatnými krajinami výrazne líši počtom obyvateľom na 1 km², ktorý je takmer trojnásobný oproti celoslovenskému priemeru. V mestách žije 54 % obyvateľov Slovenskej republiky a vo vidieckych obciach žije 46 % obyvateľov Slovenskej republiky. Z miest Slovenskej republiky má najvyšší počet obyvateľov Bratislava, a to 432 864. Počet obyvateľov ostatných krajských miest sa pohybuje v intervale od 238 757 obyvateľov (Košice) do 55 333 obyvateľov (Trenčín). Urbanizované prostredie Slovenskej republiky charakterizujú predovšetkým sídla s počtom obyvateľstva v rozmedzí od 5 000 do 10 000.

Realizácia strategického dokumentu bude prispievať k zlepšeniu stavu obyvateľstva:

- dosiahnutie cieľov pre nebezpečné odpady (napr. zlepšenie ich zberu od obyvateľov, zlepšenia fungovania rozšírenej zodpovednosti výrobcov) by malo zamedziť kontamináciu zložiek životného prostredia látkami, ktoré poškodzujú zdravie obyvateľstva;
- obmedzenie zneškodňovania odpadov skládkovaním zníži prašnosť, zápach a obmedzí stresové faktory, ktoré pôsobia na obyvateľstvo bývajúcce v blízkosti skládok odpadov.

Pravdepodobné významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie

Primárne pozitívne vplyvy strategického dokumentu na podzemné vody, povrchové vody a pôdu budú predovšetkým dôsledkom:

- realizácie zlepšenia systému zberu nebezpečných odpadov (použitých batérií a akumulátorov, odpadov s obsahom polychlórovaných bifenylov (PCB), elektroodpadu, starých vozidiel).

Primárne pozitívne vplyvy strategického dokumentu na ovzdušie budú predovšetkým dôsledkom:

- znižovania množstva biologicky rozložiteľných odpadov ukladaných na skládky odpadov (zníži sa množstvo skládkových plynov, zápach obťažujúci obyvateľov);
- znižovania množstva odpadov ukladaných na skládky odpadov (zníži sa prašnosť aj riziko požiarov, ku ktorým dochádza na skládkach odpadov);
- zavádzania nových technológií na spracovanie vyhradených prúdov odpadov;
- zavádzania nových technológií na energetické zhodnocovanie odpadov a spaľovanie s energetickým využitím.

Sekundárne pozitívne vplyvy na zníženie znečistenia horninového prostredia a pôdy sa môžu prejavovať ako dôsledok:

- zlepšenia stavu ovzdušia, podzemných a povrchových vôd.

Sekundárne pozitívne vplyvy na šetrenie nerastných surovín sa môžu prejavovať ako dôsledok:

- získavania kritických surovín z vyhradených prúdov odpadov;
- energetického využívania odpadov.

Sekundárne pozitívne vplyvy na znižovanie záberu pôdy sa môžu prejavovať ako dôsledok:

- znižovania skládkovania odpadov.

Odpadové hospodárstvo je jedným z faktorov pôsobiacich na súčasný stav životného prostredia. Pre zlepšenie jeho stavu musia nevyhnutne nastať pozitívne zmeny v mnohých ďalších oblastiach hospodárskej činnosti (napr. energetika, priemysel, doprava, poľnohospodárstvo).

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Realizáciou strategického dokumentu sa nepredpokladajú priame negatívne vplyvy na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu alebo európsku sústavu chránených území (Natura 2000). Správnou realizáciou navrhovaných opatrení prispeje k riešeniu už existujúcich problémov. Navrhované činnosti, pre ktoré strategický dokument vytvára rámec budú posúdené podľa zákona, pričom predpokladom zamedzenia ich negatívnych vplyvov bude predovšetkým vylúčenie ich budovania v chránených územiach

prírody a v chránených vodohospodárskych oblastiach. Navrhované činnosti budú musieť rešpektovať príslušné predpisy.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie v súlade s ustanoveniami zákona, pri ktorom sa zvažil význam očakávaných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, so zreteľom na ich pravdepodobnosť, rozsah a trvanie, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na cezhraničnej, národnej a regionálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu, znenie odborného posudku, výsledku verejného prerokovania, stanovísk a konzultácií počas celého priebehu procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a za súčasného stavu poznania sa

o d p o r ú ě a

schválenie strategického dokumentu v znení, v ktorom bol predložený na MPŽ SR a prepracovaný, dopracovaný, resp. upravený v zmysle požiadaviek kapitoly „VI.3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto stanoviska a na základe, ktorého bola vypracovaná správa o hodnotení.

2. Odporúčaný variant

Strategický dokument sa nepredkladá v alternatívach, je spracovaný v realizačnom a nulovom variante. V správe o hodnotení bolo preukázané, že posudzovaný variant vykazuje pozitívnejšie vplyvy oproti stavu, ak by sa strategický dokument neschválil.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Konečné znenie strategického dokumentu sa odporúča podstatne nemeniť. Na základe posúdenia kvality životného prostredia v dotknutom území, celkových výsledkov procesu posudzovania, pripomienok a stanovísk verejnosti aj zainteresovaných subjektov v procese posudzovania, záznamu z verejného prerokovania, správy o hodnotení, ako aj zo záverov odborného posudku sa odporúčajú pre realizáciu strategického dokumentu navrhnuté opatrenia, ktoré vyplynuli zo stanovísk dotknutých subjektov posudzovania a verejnosti, ktoré MŽP SR odporúča rešpektovať pri finálnom dopracovaní posudzovaného strategického dokumentu. Strategický dokument sa odporúča na schválenie v znení, v ktorom bol predložený na MŽP SR a prepracovaný, dopracovaný, resp. upravený nasledovne.

Doplnenie opatrení, ktoré majú napomôcť k splneniu hlavného cieľa:

Opatrenie: Pripraviť a schváliť legislatívny predpis týkajúci sa pravidiel a postupov pre zariadenia na úpravu zmesového komunálneho odpadu a použitia výstupov z týchto zariadení.

Termín: december 2021

Zodpovedný: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Opatrenie: Iniciovať včlenenie problematiky udržateľného rozvoja a obehového hospodárstva do vyučovacieho procesu základných a stredných škôl, či už prierezovo v rámci určitých predmetov alebo samostatným predmetom.

Termín: 2024

Zodpovedný: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Doplnenie nového opatrenia v rámci cieľov pre komunálne odpady, ktoré má napomôcť k lepšiemu vyhodnocovaniu priebežného plnenia cieľov:

Opatrenie: Zabezpečenie a podpora opakovaných analýz zmesových komunálnych odpadov zameraných najmä na zisťovanie množstiev biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v rozsahu biologicky kuchynských biologicky rozložiteľných odpadov a zelených biologicky rozložiteľných odpadov, množstiev a druhov odpadov z bioplastov, množstiev odpadov zo šatstva a textilu, množstiev odpadov z obalov a neobalových výrobkov.

Termín: priebežne

Zodpovednosť: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Doplnenie nového opatrenia v rámci cieľa pre biologicky rozložiteľné odpady, ktoré má napomôcť k posúdeniu súčasných opatrení a ich vplyvom na plnenie cieľov Slovenskej republiky:

Opatrenie: Vypracovanie štúdie na posúdenie súčasných opatrení a ich vplyvu na plnenie cieľov Slovenskej republiky vrátane analyzovania potreby dobudovania zariadení na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu a zavedenia systému personálnej/firemnej certifikácie pre prevádzkovateľov zariadení na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu a navrhnuť potrebné úpravy na splnenie cieľov Slovenskej republiky.

Termín: december 2023

Zodpovednosť: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Doplnenie hlavného cieľa o ďalší text, ktorý dopĺňa pôvodný text, ktorý bol mylne považovaný za nevypracovanie návrhu strategického dokumentu v súlade s právnymi predpismi a presadzovanie energetického zhodnotenia odpadov:

Odôvodnenie: Návrh strategického dokumentu bol vypracovávaný v súlade s právnymi predpismi v odpadovom hospodárstve platnými v Slovenskej republike a Európskej únii. A taktiež v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Domnievať sa, že strategický dokument je zameraný na energetické zhodnotenie odpadov je mylný. Z dôvodu zabránenia ďalším takýmto omylom súhlasíme s doplnením textu tak, aby bolo zrejmé, že energetické zhodnotenie je až na predposlednom stupni hierarchie odpadového hospodárstva.

Doplnenie viacerých nových indikátorov, ktoré majú napomôcť k vyhodnoteniu stanovených cieľov, napríklad:

- indikátor v hlavnom cieli;
- indikátory v cieli pre komunálne odpady;
- indikátory v cieli pre biologicky rozložiteľné odpady;
- indikátor v cieli pre obaly a neobalové výrobky;
- indikátor v cieli pre elektrozariadenia a elektroodpady.

Prepracovanie obr. 2-6 Prognóza vzniku zmesového komunálneho odpadu v Slovenskej republike do roku 2025:

Odôvodnenie: Po analýze uvedených údajov môžeme konštatovať, že je potrebné tab. 2.6 upraviť. Vychádzalo sa z údajov za roky 2002 až 2018, avšak v priebehu týchto rokov došlo viackrát k výraznejšej zmene legislatívy v odpadovom hospodárstve. Prvá podstatná zmena legislatívy prebehla už v roku 2010, kedy bol zavedený povinný triedený zber pre papier, plasty, kovy, sklo vrátane biologicky rozložiteľného odpadu, ktoré bolo v roku 2013 podporené ďalšou legislatívnou zmenou. Od roku 2016 taktiež došlo k výraznej zmene legislatívy z dôvodu zavedenia rozšírenej zodpovednosti výrobcov. Vzhľadom na uvedené je vhodné určiť za východiskový rok, práve rok 2010. Za konečný rok je potrebné určiť rok 2035 vzhľadom k stanoveným cieľom Európskej únie.

Vypustenie tab. 5-1 Prognóza vývoja produkcie a nakladania s komunálnymi odpadmi:

Odôvodnenie: Vzhľadom na to, že Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky prijalo k uvedenej prognóze viaceré pripomienky a zároveň bola upravená prognóza vzniku zmesového odpadu a objemného odpadu v kapitole 2.2.1 akceptujeme pripomienku a uvedenú prognózu neuvedíme v návrhu strategického dokumentu. Za posledných 10 rokov došlo výraznejšie k zmene legislatívy napr. v roku 2010 bol zavedený povinný triedený zber pre papier, plasty, kovy, sklo vrátane biologicky rozložiteľného odpadu, ktoré bolo v roku 2013 podporené ďalšou legislatívnou zmenou. Od roku 2016 taktiež došlo k výraznej zmene legislatívy z dôvodu zavedenia rozšírenej zodpovednosti výrobcov, zaviedol sa množstvový zber drobného stavebného odpadu. Došlo k zmene definície komunálneho odpadu. Od 1.1.2021 sa postupne rušia výnimky zo zavedenia triedeného zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu. Zaviedli sa minimálne sadzby za oprávnené náklady za nakladanie s vyhradeným prúdom obaly a neobalové výrobky. Aj v ďalších rokoch sú naplánované také zmeny, ktoré majú výrazne prispieť k zvýšeniu recyklácie, napr. zálohovanie jednorazových obalov, zvýšenie poplatkov za skládkovanie atď. V súlade s „Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025“ sú taktiež naplánované viaceré opatrenia, ktoré môžu ovplyvniť množstvo vzniknutého komunálneho odpadu.

MŽP SR odporúča rešpektovať a zapracovať pri finálnom dopracovaní posudzovaného strategického dokumentu len relevantné pripomienky a požiadavky vyplývajúce zo stanovísk k správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu podľa navrhovaného vyhodnotenia. Pripomienky vyplývajúce zo stanovísk sú prevažne formálneho charakteru a týkajú sa obsahovej časti strategického dokumentu.

Opatrenia vyplývajúce zo Závaznej časti strategického dokumentu na dosiahnutie cieľov pre vybrané prúdy odpadov

Základné opatrenia na dosiahnutie hlavných cieľov pri minimalizácii vplyvu odpadov na zdravie ľudí a na životné prostredie:

- zavádzať mechanizmus na podporu využívania/odbytu výrobkov z recyklovaných materiálov (aj formou štátnych zákaziek, aj zeleného verejného obstarávania napr. pre pneumatiky, stavebný materiál, textil, resp. formou dotácií, napr. pre komposty

- vyrobené z odpadov);
- zlepšenie informovanosti obyvateľov o možnostiach predchádzania vzniku odpadu a opätovného používania v súlade s „Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025“, zberu a recyklácie odpadov na celoštátnej úrovni, zlepšenie informovanosti samospráv o nakladaní s odpadmi a vzdelávanie subjektov pôsobiacich v odpadovom hospodárstve;
- prijatie novely zákona o poplatkoch za uloženie odpadov, ktorého predmetom bude zvýšenie poplatkov za ukladanie odpadov na skládky odpadov;
- podporovať financovanie projektov/prevádzok, potrebných pre dosiahnutie jednotlivých cieľov uvedených v záväznej časti tohto dokumentu s dôrazom na podporu projektov/prevádzok uplatňujúcich príslušné závery o najlepšie dostupnej techniky (BAT);
- analýza potenciálu použitých opatrení na znižovanie emisií skleníkových plynov pre sektor odpadov.

Komunálny odpad

Na dosiahnutie stanovených cieľov opätovného použitia a recyklácie komunálnych odpadov je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- posúdiť možnosť úpravy sadzby a mechanizmu miestnych poplatkov za komunálne odpady a drobné stavebné odpady;
- podporovať financovanie projektov zameraných na úpravu odpadov pred skládkovaním, triedeného zberu zložiek komunálneho odpadu, ktoré nespádajú pod rozšírenú zodpovednosť výrobcov, zavádzania množstvového zberu pre zmesový komunálny odpad, budovania zberných dvorov vrátane priestoru na opätovné použitie a prípravu na opätovné použitie, resp. dobudovanie existujúcich zberných dvorov o priestor na opätovné použitie a prípravu na opätovné použitie, resp. budovanie alebo dobudovanie samostatných tzv. centier opätovného používania;
- prehodnotenie existujúcich kapacít na energetické zhodnocovanie zmesového odpadu a objemného odpadu, ktorého výhrevnosť prekročí 6,5 MgJ/kg a zväženie prípadného dobudovania zariadení na energetické zhodnocovanie predmetných odpadov v regiónoch, z ktorých by doprava do existujúcich bola ekonomicky neúnosná;
- zabezpečiť prepojenie elektronických registrov v oblasti komunálneho odpadu s Informačným systémom odpadového hospodárstva.

Biologicky rozložiteľný odpad

Na dosiahnutie stanovených cieľov na zníženie skládkovania biologicky rozložiteľných odpadov je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- podporovať financovanie triedeného zberu kuchynského odpadu z domácností, projektov na budovanie nových a modernizáciu existujúcich zariadení na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov, s dôrazom na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných kuchynských a reštauračných odpadov;
- príprava legislatívnej úpravy týkajúcej sa pravidiel pre zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov a použitia výstupov z týchto zariadení;
- zavedenie značky kvality pre kvalitný kompost.

Elektroodpad

Na dosiahnutie stanovených cieľov je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- posúdiť možnosti zavedenia jednotného systému informačných kampaní v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcu;
- podporiť financovanie technológií na spracovanie odpadových fotovoltických panelov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupnú techniku (BAT), technológií na zhodnocovanie odpadov zo spracovania elektroodpadov (napr. plasty), pre ktoré na území slovenskej republiky neexistujú kapacity, projektov na budovanie recyklačných zariadení, resp. modernizovanie existujúcich recyklačných zariadení na spracovanie elektroodpadov obsahujúcich kritické suroviny ktoré sú v súlade s najlepšou dostupnou technikou BAT;
- podporovať výskum, vývoj a inovácie v oblasti nových technológií nakladania s elektroodpadmi;
- v súčinnosti so Slovenskou obchodnou inšpekciou zamerať kontroly na prevádzkovateľov elektronických obchodov ponúkajúcich elektrozariadenia ohľadom zápisu v Registri výrobcov vyhradených výrobkov.

Odpady z obalov a odpady z neobalov

Na dosiahnutie stanovených cieľov je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- zabezpečiť zlepšenie fungovania systému rozšírenej zodpovednosti výrobcu pre obaly a neobalové výrobky prijatím nového zákona o rozšírenej zodpovednosti výrobcu pre obaly a neobalové výrobky;
- v rámci nového systému rozšírenej zodpovednosti výrobcu pre obaly a neobalové výrobky zaviesť minimálny poplatok pre jednotlivé druhy materiálov, ktoré sa používajú na výrobu obalov a neobalových výrobkov uvádzaných na trh výrobcom obalov a neobalových výrobkov;
- podporiť financovanie projektov na dotriedňovanie odpadov z obalov a neobalových výrobkov po triedení pri zdroji;
- podporovať výskum, vývoj a inovácie v oblasti nových inovatívnych obalových materiálov a v oblasti nových technológií nakladania s odpadmi z obalov;
- posúdiť možnosť zavedenia povinnosti používania opakovane použiteľných obalov pri dodávke tovaru do zariadení spoločného stravovania, spolu so špecifikáciou vhodných potravín;
- zaviesť povinnosť pre prevádzkovateľov veľkoobchodu a maloobchodu ponúkať vo svojich prevádzkach aj hygienické vreckovky, toaletný papier, papierové kuchynské utierky, ktoré sú vyrobené zo 100 % recyklovaného papiera.

Použité batérie a akumulátory

Na dosiahnutie stanovených cieľov je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- prispôbiť nakladanie s batériami a akumulátormi a systém rozšírenej zodpovednosti výrobcu podmienkam nového regulačného rámca pre batérie a akumulátory a použité batérie a akumulátory;
- zvýšiť informovanosť občanov o dôležitosti zberu použitých prenosných batérií a akumulátorov;
- podporiť financovanie technológií na dosiahnutie vysokej úrovne recyklácie a spracovania použitých batérií a akumulátorov, používaných v automobilovom priemysle ako pohonné jednotky, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupnú techniku (BAT);
- podporiť projekty zamerané na výskum a vývoj v oblasti recyklácie a zhodnocovania nových typov batérií a akumulátorov, ktoré sa stanú odpadom, resp.

tých typov použitých batérií a akumulátorov, ktorých recyklácia a zhodnotenie sú v súčasnosti problematické.

Stavebný odpad a odpad z demolícií

Na dosiahnutie stanovených cieľov je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- analýza stavebných odpadov s obsahom organického uhlíka a bez obsahu organického uhlíka z pohľadu recyklácie a zhodnotenia;
- zaviesť do rozhodovacích povolení príslušných orgánov (právny predpis/usmernenie/metodická príručka) povinnosť triedenia expandovaného polystyrénu určeného na zatepl'ovanie budov a selektívnej demolácie pri odstraňovaní stavby;
- podporovať výskum a vývoj v oblasti nových technológií nakladania so stavebnými odpadmi;
- podporovať financovanie technológií na zvýšenie miery recyklácie stavebných odpadov do výstupných produktov s vyššou pridanou hodnotou a nepodporovať financovanie technológií na zhodnocovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií určených na primárne drvenie;
- stanoviť jednotné normy pre stavebné recykláty a ich použitie za účelom zvýšenia kvalitatívnej úrovne materiálového zhodnocovania stavebných odpadov a odpadov z demolácií;
- posúdiť zavedenie štandardov pre odpad z dreva v nadväznosti na následné činnosti nakladania v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva.

Opotrebované pneumatiky

Na dosiahnutie stanovených cieľov je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- podporovať výskum, vývoj a inovácie v oblasti nových technológií nakladania s odpadovými pneumatikami;
- podporovať financovanie projektov na budovanie recyklačných zariadení, resp. modernizovanie existujúcich recyklačných zariadení v súlade s najlepšie dostupnú techniku (BAT) na spracovanie odpadových pneumatík s priemerom nad 1 400 mm;
- posúdiť možnosť zavedenia zákazu skládkovania pneumatík z bicyklov a pneumatík s väčším vonkajším priemerom ako 1 400 mm.

Staré vozidlá

Na dosiahnutie stanovených cieľov je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- podporiť financovanie projektov na vybudovanie určených parkovísk,
- podporovať financovanie výskumu a vývoja nových technológií nakladania s odpadmi, najmä ak ide o problematické odpady (napr. plasty, kompozitné materiály, čelné sklá s fóliami a pod.) a nebezpečné odpady,
- podporovať financovanie implementácie progresívnych technológií na zhodnocovanie problémových odpadov zo spracovania starých vozidiel (napr. plasty, kompozitné materiály, čelné sklá s fóliami, kvapalnú nebezpečné odpady, komponenty z elektrovozidiel a pod.), ktoré sú v súlade s BAT, budovanie nových zariadení na spracovanie starých vozidiel, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre BAT v tých častiach SR, kde sa nenachádzajú, modernizovanie existujúcich zhodnocovacích zariadení na spracovanie starých vozidiel ktoré sú v súlade s požiadavkami pre BAT,

- prehodnotiť spôsob financovania spracovania starých vozidiel prostredníctvom RZV hlavne z pohľadu financovania potrebných investičných aktivít spojených s ich modernizáciou,
- prehodnotiť zavedený systém RZV pri vozidlách s ohľadom na doterajšiu aplikačnú prax.

Odpadové oleje

Na dosiahnutie stanovených cieľov je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- podporiť financovanie technológií na regeneráciu odpadových olejov, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre najlepšie dostupnú techniku (BAT), ak takáto požiadavka vyplynie zo správy Európskej komisie.

4. Odôvodnenie stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie v súlade s ustanoveniami zákona, pri ktorom sa zväžil význam očakávaných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na cezhraničnej, národnej a regionálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu, znenie odborného posudku, výsledku verejného prerokovania, stanovísk a konzultácií počas celého priebehu procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a za súčasného stavu poznania bolo toto stanovisko vypracované podľa § 14 zákona.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona, vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie a požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES o posudzovaní vplyvov určitých plánov a programov na životné prostredie.

Pri odporúčaní strategického dokumentu sa brali do úvahy predovšetkým environmentálne, sociálne ale aj hospodárske vplyvy na celoštátnej, regionálnej i lokálnej úrovni.

Z výsledku posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie vyplynulo, že navrhovaný strategický dokument sa odporúča na schválenie v znení v ktorom bol predložený na MŽP SR a prepracovaný, dopracovaný, resp. upravený v zmysle požiadaviek kapitoly „VI.3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto stanoviska.

V správe o hodnotení boli špecifikované, popísané a hodnotené všetky významné vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Správa o hodnotení, ako aj odborný posudok spracovateľa odborného posudku preukázali potenciál pozitívnych vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, ako aj schopnosť a možnosť eliminovať resp. minimalizovať potenciálne negatívne environmentálne vplyvy implementácie navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Podľa § 17 ods. 13 zákona je obstarávateľ povinný zohľadniť stanovisko MŽP SR, predložené stanoviská a obsah verejného prerokovania v návrhu strategického dokumentu.

Podľa § 17 ods. 14 zákona majú byť výsledky posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a zohľadnenie vyhodnotenia predložených stanovísk spolu s ich vyhodnotením uvedené rezortným orgánom v doložke vplyvov na životné prostredie (obsah doložky vplyvov na životné prostredie je uvedený v prílohe č. 7 zákona).

Ak však obstarávateľ nezohľadní pripomienky vyplývajúce z tohto stanoviska z posúdenia strategického dokumentu a ak ide o dopracovanie strategického dokumentu, je podľa § 15 ods. 5 zákona povinný svoj postup zdôvodniť a také odôvodnenie zverejniť a doložiť ho spolu s týmto stanoviskom z posúdenia strategického dokumentu schvaľujúcemu orgánu k návrhu strategického dokumentu.

Obstarávateľ zverejní stanoviská a pripomienky uplatnené k návrhu strategického dokumentu, pričom uvedie, ako ich zohľadnil a zapracoval do návrhu strategického dokumentu, ako zohľadnil obsah a závery správy o hodnotení, ako zohľadnil dôsledky schválenia strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie, a uvedie dôvody na zvolenie konkrétnych alternatív strategického dokumentu v porovnaní s inými alternatívami.

V prípade, že schvaľujúci orgán schváli strategický dokument v inom znení, aké bolo predložené, vypracuje v spolupráci s obstarávateľom informácie podľa § 15 ods. 5 zákona. Obstarávateľ následne doručí schválený strategický dokument, ktorému predchádzalo posudzovanie podľa zákona, spolu s informáciami podľa § 15 ods. 5 zákona v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát MŽP SR a zároveň ho zverejní na svojom webovom sídle alebo iným vhodným spôsobom. MŽP SR súčasne zverejní schválený strategický dokument spolu s informáciami podľa § 15 ods. 5 zákona na svojom webovom sídle.

5. Návrh monitoringu

Environmentálny vplyv strategického dokumentu na životné prostredie nie je možné monitorovať ako celok, pretože na stave jeho jednotlivých zložiek sa podieľajú významnejšou mierou aj iné odvetvia, a to najmä energetika, doprava, hutníctvo, chemický priemysel, poľnohospodárstvo. Monitorované sú, a aj v budúcnosti budú, samostatne vplyvy jednotlivých zariadení na nakladanie s odpadom, pri ktorých to aj v súčasnosti vyžaduje platná legislatíva.

Potrebná však bude dôsledná implementácia systému monitoringu, ktorý bude prebiehať na základe vopred definovaných indikátorov výsledku stanovených pre jednotlivé opatrenia. Údaje zistené monitorovaním sa využijú na priebežné sledovanie výkonnosti – dosahovaných výsledkov strategického dokumentu. Výsledky monitorovania výkonnosti budú prezentované v monitorovacej správe, ktorá bude vypracovávaná s ročnou periodicitou. Zber monitorovacích indikátorov, ktoré sú uvedené v akčnom pláne strategického dokumentu, sa bude realizovať a vyhodnocovať raz ročne na úrovni opatrení.

V zmysle § 16 ods. 1 zákona je obstarávateľ, resp. rezortný orgán povinný zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne na tento účel použiť existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania.

V zmysle § 16 ods. 2 zákona sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie spočíva v systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov, vyhodnocovaní jeho účinnosti a zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

V zmysle § 16 ods. 3 zákona, ak obstarávateľ, resp. rezortný orgán zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

V zmysle § 16 ods. 4 zákona obstarávateľ, resp. rezortný orgán, sú povinní bezodkladne oznámiť príslušnému orgánu informácie o výsledkoch sledovania a vyhodnocovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa § 16 ods. 2 zákona, ako aj o zabezpečení povinností podľa § 16 ods. 3 zákona v elektronickej podobe alebo v listinnej podobe.

V zmysle § 16 ods. 5 zákona príslušný orgán bezodkladne zverejní informácie doručené podľa § 16 ods. 4 zákona na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Ku správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu bolo doručených 13 stanovísk. V procese posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie boli zaznamenané dve konzultácie podľa § 63 zákona.

Navrhovaný strategický dokument bol spracovaný v jednom variante. Hodnotenie sa zameralo predovšetkým na identifikáciu a posúdenie predpokladaných významných vplyvov na zdravie a jednotlivé zložky prostredia relevantné z hľadiska charakteru strategického dokumentu. Ako nulový variant sa bral do úvahy stav, ktorý by nastal v prípade, že by nedošlo k schváleniu návrhu strategického dokumentu pri zohľadnení pravdepodobného vývoja v riešenej oblasti a trendov vývoja. Výber zvažovaných alternatív sa odvíjal od identifikácie súčasného stavu životného prostredia vrátane zdravia, relevantných environmentálnych problémov vrátane zdravotných problémov, stavu, ktorý by nastal v prípade, ak by nedošlo k implementácii návrhu strategického dokumentu pri zohľadnení pravdepodobného vývoja v riešenej oblasti a trendov vývoja, predpokladaných vplyvov návrhu strategického dokumentu vrátane zdravia z hľadiska jeho druhu, dosahu, doby pôsobenia, významnosti očakávaných vplyvov a rizík, s ktorými sa spája, súladu s relevantnými strategickými dokumentmi platnými na medzinárodnej, aj národnej úrovni a od identifikácie dopadov na relevantné platné právne predpisy a možnosti uplatnenia opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov a ich účinnosti.

Návrh strategického dokumentu obsahuje súbor cieľov a opatrení, implementáciou ktorých by sa mali dosiahnuť, priame aj nepriame, kumulatívne aj synergické pozitívne vplyvy

na životné prostredie, zdravie a vyvolá kumulatívny a synergický pozitívny efekt na stav prírodného prostredia a biodiverzitu.

Opatrenia smerujú do oblastí, kde je evidovaný a pretrvávajúci nepriaznivý stav. Posudzovaným strategickým dokumentom budú najvýznamnejšie ovplyvnené tie časti prírodného prostredia a krajiny, ktorých ochrana, manažment alebo racionálne využívanie je zakotvená v národných legislatívnych dokumentoch (zákonoch a vyhláškach), európskych smerniciach, medzinárodných dohovoroch a strategických alebo koncepčných dokumentoch v oblasti odpadového hospodárstva.

V rámci posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie sa nepreukázali také negatívne vplyvy na životné prostredie, ktoré by mohli ohroziť schválenie strategického dokumentu. Vo všeobecnosti sa predpokladá, že návrh strategického dokumentu je určený na zlepšenie stavu odpadového hospodárstva bez priameho negatívneho ovplyvnenia ostatných zložiek životného prostredia. Vo vzťahu k zdraviu sa očakávajú pozitívne vplyvy.

Rozhodujúcimi kritériami v procese posudzovania vplyvov návrhu strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, bola snaha o maximálnu možnú ochranu stavu životného prostredia, zachovania jeho chránených území ako aj zabezpečenie preventívneho prístupu vo vzťahu k životnému prostrediu a zdraviu obyvateľstva.

Významné negatívne vplyvy návrhu strategického dokumentu neboli identifikované. Za určitých okolností existuje však riziko zníženia miery efektu pozitívnych opatrení návrhu strategického dokumentu. Závisí to od viacerých faktorov ekonomiky a uvedomelosti spoločnosti. Pokiaľ tieto opatrenia nebudú rozpracované do exaktne merateľných opatrení akčného plánu alebo manažmentových plánov s jasným a vopred alokovaným zdrojom financovania nemusia byť dostatočne (uspokojivo) zabezpečené.

Z vykonaných hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia, v ktorom sa zväžil stav prostredia, trendy vývoja, únosnosť prostredia, strety záujmov, existujúce environmentálne problémy, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, vyplýva, že neboli identifikované negatívne vplyvy, ktoré by znemožňovali odporučiť strategický dokument na schválenie vo variante, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie za predpokladu dodržania odporúčaní na doplnenie a úpravu návrhu strategického dokumentu, pričom odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu sú uvedené v rámci kapitoly „VI.3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.“ tohto stanoviska.

V rámci kapitoly „VI.5. Návrh monitoringu“ je navrhnutý monitoring navrhovaného strategického dokumentu, ktorý bude prebiehať na základe vopred definovaných indikátorov výsledku stanovených pre jednotlivé opatrenia.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Dotknutá verejnosť podľa § 6a zákona je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred schválením. Medzi dotknutú verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov patrí fyzická osoba staršia ako 18 rokov podľa

§ 6a ods. 2 písm. a) zákona, právnická osoba podľa § 6a ods. 2 písm. b) zákona a občianska iniciatíva podľa § 6a odseku 2 písm. c) a § 6a ods. 3 zákona.

V procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie bola dotknutá verejnosť zainteresovaná prostredníctvom účasti na verejnom prerokovaní správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu podľa § 17 ods. 9 zákona a prostredníctvom doručenia odôvodneného stanoviska počas celého procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
sekcia ochrany prírody, biodiverzity a odpadového hospodárstva
odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie

Mgr. Dáša Hanuščinová

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
sekcia ochrany prírody, biodiverzity a odpadového hospodárstva
odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie

Ing. Roman Skorka
riaditeľ odboru

3. Miesto a dátum vydania stanoviska

Bratislava, 08. 03. 2021

Poučenie

Posudzovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa zákona sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, a preto sa voči nemu nemožno odvolať. Toto stanovisko možno preskúmať súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.